

MENSA

číslo 1/2021

Vážení mensané,

letošní rok je rokem volebním, a to nejen pro nás ale i pro Mensu International. V loňském roce došlo k úpravě našich stanov, a máme tak nyní volební období prodloužené na tři roky stejně jako MI. Zapojení se do řízení Mensy prostřednictvím volené funkce Rady Mensy je možnost, jak pomoci vytvářet příjemné prostředí pro všechny členy. Pokud se nechcete aktivně zapojit svou kandidaturou na některou z volených funkcí, vyjádřete svůj postoj alespoň účastí ve volbách a svým hlasem. Navržené kandidáty a později i jejich volební proslovy můžete najít v našem intranetu.

Rada Mensy je jen jednou ze součástí celého mechanismu fungování Mensy. Daleko důležitější součástí jsou naši dobrovolníci, kteří svým úsilím pomáhají utvářet to, co nazýváme mensovním životem. V současné době to není vůbec lehké, ale není překvapením, že mensané nabízejí nové způsoby, jak tento život dál rozvíjet i v době svázané tolika nepříliš logickými omezeními. V poslední době vzniklo mnoho nových formátů pro setkávání se převážně v online prostoru a věřím, že některé z nich si najdou i do budoucna své pevné místo v kalendáři pravidelných akcí. To také dává příležitost pro snazší zapojení nových dobrovolníků a doufám, že to bude motivovat i více mensanů hlavně mladších ročníků, neboť právě ti mají k novým online technologiím mnohem blíže.

V loňském roce poprvé došlo k odložení konání našich nejvýznamnějších akcí, dvou celostátních setkání a EMAG. Doufám, že se tyto odložené akce podaří v letošním roce uspořádat i přesto, že budou poznamenány změnou chování celé společnosti. Věřím, že se na těchto akcích potkáme.

Děkuji všem, kdo se v loňském roce zapojili do jakékoliv součásti mensovního života a zejména těm, kdo nerezignovali na nepříznivou náladu ve společnosti a motivovali ostatní svým kreativním přístupem při organizování akcí v novém formátu. Přeji všem, aby jim tato energie vydržela i v letošním roce a doufám, že jejich příklad bude mít mnoho dalších následovníků.

Martin Sedláček
martin.sedlacek@mensa.cz
+420 602 392 662

Časopis Mensy ČR „Mensa“ je dvouměsíčník. Číslo 1/2021 (únor-březen), ročník XXIX, vychází 9. 1. 2021 v nákladu 5500 výtisků. **Uzávěrka únorového čísla je 3. března 2021.**

Časopis připravuje redakce časopisu Mensy, za zveřejnění nebo nezveřejnění příspěvků odpovídají vedoucí jednotlivých rubrik, za sestavení časopisu šéfredaktor. **Příspěvky, připomínky a dotazy prosím zasílejte na adresu redakce@mensa.cz.** Redakce si vyhrazuje právo články v případě potřeby upravit nebo zkrátit.

Články v časopise představují díla, názory, myšlenky nebo nabídky jednotlivých autorů a nemusejí vyjadřovat postoje jiných mensanů ani orgánů Mensy ČR, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah tohoto časopisu může být volně přebírán všemi ostatními publikacemi Mensy za předpokladu uvedení zdroje, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah publikovaný na casopis.mensa.cz je šířen pod licencí Creative Commons.

Aktuální číslo časopisu je k dispozici v elektronické podobě na webu www.mensa.cz. Archiv všech čísel, včetně časopisů Mensy International, naleznete na intranetu Mensy intranet.mensa.cz. Časopis je zasílán všem členům Mensy ČR, nečlenové si jej mohou předplatit za 250 Kč ročně. Změny adresy a dotazy na předplatné prosím zasílejte na adresu sekretarka@mensa.cz.

Vydavatel: Mensa ČR, Španielova 1111, 163 00 Praha 6; **Tisk:** Typos, tiskařské závody, s.r.o., Podnikatelská 1160/14, 320 53 Plzeň; **Grafika:** Ateliér Falátek, s.r.o., Prokopova 2219/19, Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň; **ISSN** 1211-8877; Evidence periodického tisku MK ČR E 22252; © Mensa České republiky, 2020; Printed in the Czech Republic.

Na tomto čísle se podíleli: Bartek Bocian, Filip Cimburek, Jacek Cywinski, Petr Čavojský, Mark Dettinger, Marcela Fatrová, Lenka Filová, Ladislav Frankl, Marta Frydrychová, Fay Frydrynová, Dušan Fürst, Petra Holubová, Yvona Horáková, Lydia Jasenská, Hana Kalusová, Amélie Königová, Zuzana Kořínková, Hana Kotinová, HONza Koudelka, Eliška Anna Kubičková, Adéla Kučerová, Vladimír Kutálek, Jan Lacina, Vladka Laštůvková, Pavel Mašek, Petr Mazal, Kristýna Mothejšiková, Olivier Müller, Lubomír Jan Muzikář, Tomáš Nováček, Sebastián Osadník, Laura Parson, Zuzana Poláková, Milada Pytelová, Martin Sedláček, Zuzana Šímková, Richard Škopek, Jiří Šmach, Vítek Švachouček, Jana Tillová, Samuel Třešník, Viktor Vicha, Pavel Vlašánek, Jiřina Vlková, Volební komise, Stanislav Wolf, Ronald Yu, Soňa Zbytovská, Marek Zdražil.

| 2-3 |

Slovo předsedy

Editorial

| 4 |

Krátce z Rady Mensy

| 5 |

Mensovní volby 2021

| 6 |

Členské příspěvky 2021

| 7 |

Čestné uznání 2021

| 8 |

Finále Logické olympiády 2020

| 12 |

Kluby nadaných dětí

| 13 |

Mensa gymnázium: Jak žijeme v době koronavirové

| 14 |

Mensantrop: Debata o udržitelnosti

| 18 |

Mensa a inteligence v médiích

Vážení čtenáři,

vítám vás u únorového čísla časopisu Mensa.

Je to první číslo v novém roce – roce volebním. Nyní máte opět možnost ovlivnit dění v Mense i jinak než svou dobrovolnickou aktivitou při organizaci akcí – do konce února můžete navrhnout kandidáty na pozici předsedy, do Rady Mensy a Kontrolní komise a následně prostřednictvím nového elektronického volebního systému dát hlas těm kandidátům, kteří vás nejvíce osloví. Proslovy a fotografie všech kandidátů najdete v příštím, dubnovém čísle časopisu. Na to, kolik má Mensa ČR členů, je ale bohužel účast ve volbách tradičně velmi nízká – pojďme to letos změnit!

Kromě informací o volbách se v tomto čísle časopisu dočtete i o tom, jak netradičně probíhalo finále Logické olympiády, jak žije Mensa gymnázium v době koronavirové, dozvíte se o otevření nominací na letošní Čestné uznání, zjistíte, jak se někteří zahraniční mensané dívají na otázku udržitelnosti, a v neposlední řadě si budete moci přečíst článek o koulích nebo o párcích – je vidět, že zájmy mensanů jsou pestré.

Bystřilna tentokrát obsahuje trochu odlehčenější knižní luštění (oprašte vzpomínky na povinnou četbu ve škole) a čeká vás i druhý díl seriálu o základech šifrování – tentokrát zaměřený na morseovku.

Přeji vám příjemné čtení a doufám, že budeme mít co nejdříve možnost potkat se na některé akci osobně – mensovní kalendář je z objektivních důvodů už dlouho neutěšeně prázdný...

Zuzana Kořínková
zuzana.korinkova@mensa.cz
+420 776 288 979

[19]
Noví členové

[20]
Kalendář

[21]
Reakce na akce

[24]
Zahraníčí

[28]
Děti dětem

[36]
**Nebojte se šifrování:
Morseovka**

[38]
**Historické okénko
Řádková inzerce**

[39]
Adresář

[30]
**Hrajeme si s koulemi
aneb Sport gentlemanů**

[32]
Díky, Menso!
Hod knižní perlou

[34]
Páry, párky, pářečky

Obsah

Krátce z Rady Mensy

Petr Mazal

Poslední Rada Mensy ČR v roce 2020 proběhla dne 29. 11. 2020 v Praze, opět s možností on-line přístupu.

Rada ještě dříve elektronicky schválila založení nové místní skupiny v Liberci. Toto je velmi pozitivní zpráva, dlouhé snahy o založení MS v tomto regionu se konečně naplnily. Děkujeme všem, kteří se na vzniku podíleli.

Tradičně jsme vyslechli informace o stavu hospodaření, byl zpřesněn zejména příjmový a výdajový výhled do konce roku. Nový IQ test pro dospělé je ve fázi jednání o smluvních dokumentech. Komise pro rozvoj informovala o své první schůzce a plánovaných aktivitách. Na základě

návrhu Komise pro testování byla schválena revize rozdělení cen a stanovení odměn za testování. Proběhla diskuse o obsazení nově vzniklé pozice ombudsmana, nově byla zřízena Komise pro marketing a propagaci.

Blíží se volby do mensovních orgánů, proto Rada Mensy jmenovala novou Volební komisi. Předsedou se stal Tomáš Kubeš, členy pak Jiřina Vlková, Dita Šamllová, Tomáš Hladík a Tomáš Nováček. Přejeme komisi hodně zdaru a sil.

Probírali jsme i Logickou olympiádu a podobu finále ve vazbě na epidemiologická omezení. Věnovali jsme se i stavu na Mensa gymnáziu, RM poděkovala vedení a pedagogům za zvládnutí distanční výuky v době nouzového stavu.

Kompletní zápis z jednání je jako vždy publikován na intranetu Mensy ČR.

Další jednání RM se uskuteční 28. března v Praze.

Zápisy ze zasedání Rady Mensy ČR

a další důležité dokumenty naleznete na

intranet.mensa.cz pod záložkou **Dokumenty Mensy – Zápisy z RM**

Valná hromada MS Jihlava

Lubomír Jan Muzikář

Valná hromada místní skupiny Jihlava byla v předstihu (ještě před plným vypuknutím druhé covidové vlny) svolána na 7. 12. 2020. Vzhledem k následujícím striktním celospolečenským omezením jsme byli nuceni uvažovat i o možných alternativách, díky prosincovému rozvolnění protiepidemických opatření se ale nakonec členové Mensy z Vysočiny mohli (při dodržení platných nařízení) sejít osobně a v původně naplánovaném termínu.

V rámci VH byli volbou přítomných účastníků ve svých funkcích potvrzeni i pro další období stávající představitelé MS Jihlava – předseda Lubomír Jan Muzikář a místopředseda Libor Řezáč. Nadále budou na svých „staronových“ pozicích působit i hospodářka Iveta Jelínková, vítka Martina „Týna“ Doležalová a nástěnkářka Jaroslava Hnatiaková.

Děkuji a těším se na spolupráci v novém roce 2021 :-)

Valná hromada MS Ostrava

Jiří Šmach

Místní skupina Ostrava vás srdečně zve na svou Valnou hromadu, která se bude konat v termínu pravidelné schůzky MS v úterý 2. března 2021 od 19:00 hodin. Místo jednání a způsob hlasování bude ještě upřesněn podle vyhlášeného stupně nouzového stavu.

Valná hromada MS Karlovy Vary

Petr Čavojský

Dne 15. ledna 2021 se uskutečnila Valná hromada místní skupiny Karlovy Vary. Z důvodu vyhlášení nouzového stavu a stupně PES číslo 5 proběhlo hlasování elektronicky. Hlasováním členů přihlášených na Valnou hromadu byli zvoleni:

Předseda: Petr Čavojský

Místopředseda: Petr Janků

Pokladník: Pavel Beran

Valná hromada MS České Budějovice

Lucka Malechová

Rádi bychom pozvali všechny na odloženou Valnou hromadu naší MSČB. Termín jsme naplánovali na 31. 3. 2021 a pevně věříme, že bude možné se sejít osobně. Pokud ne, budeme muset vymyslet nějakou alternativu. Každopádně místo Valné hromady a způsob hlasování bude ještě upřesněn podle aktuálních vládních opatření.

Již nyní můžete na můj email zasílat své náměty, postřehy a nápady na další fungování naší MS a samozřejmě také podávat návrhy na obsazení funkcí předsedy, místopředsedy, případně na další funkce. Těším se na setkání, snad nebude jen virtuální.

Uzávěrky časopisu v roce 2021

redakce

Uzávěrky časopisu v roce 2021 budou vždy 1. neděli každého lichého měsíce.

3. ledna
7. března
2. května
4. července
5. září
7. listopadu

Mensovní volby 2021

Volební komise (Tomáš Hladík, Tomáš Kubeš, Tomáš Nováček, Dita Šamlová, Jiřina Vlková)

V mensovních volbách 2021 volíme předsedu Mensy ČR, Radu Mensy ČR (9 členů včetně zvoleného předsedy) a Kontrolní komisi Mensy ČR (3 členové). Funkční období zvolených orgánů začne 1. července 2021 a bude nově tříleté.

Harmonogram voleb a další podrobnosti týkající se voleb budou zveřejňovány průběžně na volby.mensa.cz.

Náměty, připomínky a dotazy k volbám můžete psát Volební komisi na adresu vk@mensa.cz.

Navrhujte kandidáty do orgánů Mensy ČR

Vyzýváme všechny členy Mensy ČR (dále jen Mensy), aby navrhovali kandidáty. Jakýkoliv řádný člen Mensy může navrhnout jakéhokoli řádného svépříspěvního člena Mensy, mimo členů Volební komise, včetně sebe sama jako kandidáta na funkce předsedy Mensy, členů Rady Mensy a členů Kontrolní komise. Návrh musí obsahovat celá jména navrhovaných kandidátů a také údaj, do kterého voleného orgánu jsou navrhováni. Pro jednoznačnou identifikaci je dobré návrh doplnit e-mailovými adresami nebo jinými upřesňujícími údaji o kandidátech. Návrh musí být Volební komisi zaslán nejpozději do 28. února 2021, a to elektronickou poštou na adresu vk@mensa.cz. Volební komise přijetí návrhu odesílateli potvrdí. Navrženým kandidátům nebude Volební komise sdělovat, kdo je navrhl. Seznam navržených bude průběžně zveřejňován na intranetu Mensy.

Jak být volen do orgánů Mensy ČR

Návrhy kandidátů do volených orgánů bude Volební komise přijímat do 28. února 2021.

Navržení kandidáti budou průběžně vyzýváni e-mailem k tomu, aby Volební komisi zaslali souhlas se svojí kandidaturou.

Souhlas s kandidaturou musí být poslán e-mailem na adresu vk@mensa.cz a musí obsahovat: celé jméno kandidáta, jeho členské číslo a kontaktní údaje (e-mailová adresa, telefon). Osobní údaje mohou být doplněny o tituly, funkci zastávanou v Mense, zaměstnání a adresu osobních www stránek. Souhlas s kandidaturou musí dále obsahovat výslovný souhlas s uveřejněním proslovu a informací o kandidátovi v časopise Mensy a na volebních internetových stránkách Mensy. Přesnou formu souhlasu Volební komise kandidátům zašle.

Odesláním souhlasu s kandidaturou kandidát zároveň vyjadřuje seznámení se a souhlas s volebním systémem a podmínkami vykonávání navrhované funkce. Přijetí souhlasu Volební komise potvrdí. Nedoručení souhlasu Volební komisi do 12. března 2021 bude považováno za nesouhlas s kandidaturou.

Kandidáti mohou Volební komisi také zaslat volební proslov a fotografii pro uveřejnění v časopise a na volebních internetových stránkách Mensy. Volební proslov a fotografie musí být zasílány v předepsaném rozsahu a formátu na adresu vk@mensa.cz nejpozději do 12. března 2021.

Nebude-li mít některý kandidát k témuž dni vyrovnaný závazky vůči Mense nebo nebude-li splňovat kritéria na kandidáta na danou funkci, bude vyškrtnut ze seznamu kandidátů bez možnosti odvolání.

Podrobná pravidla naleznete na volby.mensa.cz a kandidáti je obdrží spolu s výzvou k zaslání souhlasu s kandidaturou.

Nový elektronický volební systém

Tomáš Nováček

Letošní volby Mensy ČR budou v něčem speciální – bude využit nový elektronický volební systém, který byl vytvořen ve spolupráci s Fakultou informačních technologií ČVUT v Praze. Systém byl vyvíjen s důrazem na zajištění bezpečnosti a tajnosti voleb, ale zároveň i jednoduchosti pro uživatele – jak pro voliče, tak pro volební komisi. Systém nadále umožní korespondenční a prezenční hlasování na Valné hromadě členům, kteří předtím neodvolili. Podrobnosti zveřejníme v příštím čísle a na webu volby.mensa.cz.

Volby 2021 – harmonogram

leden/únor

navrhování kandidátů

28. února

uzávěrka navrhování kandidátů

12. března

uzávěrka zasílání souhlasů s kandidaturou a odevzdání proslovů

duben

zveřejnění volebních proslovů v časopise a na webu

květen

elektronické a korespondenční volby

31. května

uzávěrka přijímání korespondenčních a elektronických hlasů

6. června

hlasování na Valné hromadě a vyhlášení výsledků

Členské příspěvky na rok 2021

Zuzana Poláková, sekretarka@mensa.cz

Ráda bych poděkovala všem členům, kteří již zaplatili své členské příspěvky na aktuální rok.

Mensa ČR stejně jako v minulých letech připravila dárek pro každého člena či členku, kteří zaplatí členské příspěvky včas, tj. do konce února 2021. Každý takovýto člen získá opět poukaz na testování IQ zdarma. Díky tomuto poukazu budete moci pozvat na testování svého partnera, kamaráda, rodiče, dítě, kolegu nebo třeba šéfa. Poukaz platí pro dospělé, studenty nebo děti ve věku od 5 let. Poukaz si vygenerujete do konce března v intranetu, v levém sloupečku menu je to volba „členové/výhody“.

Kdy a kolik?

Splatnost členských příspěvků je nejpozději **28. února 2021** a jejich výše se pro letošní rok nemění.

350 Kč	snižovaný členský příspěvek pro členy Dětské Mensy, studenty do 26 let a seniory; zahrnuje předplatné časopisu
500 Kč	dva sourozenci do 26 let; zahrnuje předplatné časopisu
700 Kč	základní členský příspěvek pro dospělého; zahrnuje předplatné časopisu
850 Kč	dospělý + dítě/student do 26 let; zahrnuje jedno předplatné časopisu
900 Kč	rodinný členský příspěvek; zahrnuje jedno předplatné časopisu (členové v přímé příbuzenské linii, sourozenci a manželé (popř. registrovaní partneři), kteří bydlí na stejné adrese)
5 000 Kč	zlaté roční členství
dar Mense	spojený s doživotním členstvím

Na pozdní úhradu členských příspěvků se vztahuje administrativní poplatek ve výši 100 Kč. Týká se plateb na rok 2021 od stávajících členů, které přijdou na účet Mensy od 1. 3. 2021 do 31. 12. 2021.

Jak zaplatit?

Nejsnáze a nejlevněji zaplatíte převodem peněz na účet Mensy:

Číslo účtu: 5500450000/4000 Expobank CZ
Variabilní symbol (VS): členské číslo

Použití členského čísla jako variabilního symbolu nám umožňuje efektivnější evidenci plateb. Své členské číslo najdete na členském průkazu, případně na igelitovém přebalu časopisu. Členové Dětské Mensy použijí jako VS jen číslo bez „DM“. Rodiny platící rodinný členský příspěvek uvedou jako VS jedno z členských čísel a ostatní členská čísla napíšou do poznámky. Pokud své číslo nevíte, napište na sekretarka@mensa.cz, rádi vám ho pošleme.

Příspěvek je také možné zaplatit v hotovosti v kanceláři Mensy ČR nebo po domluvě na některé z akcí, složenkou, či platební kartou. Platební brána je dostupná po přihlášení do intranetu nebo na payments.mensa.cz. Z platby kartou ovšem platí Mensa ČR relativně vysoký transakční poplatek, proto prosím tuto možnost použijte, jen pokud nemůžete platit převodem na účet.

Časopis má každý člen předplacený v rámci svého příspěvku. Je možné explicitně požádat o nezasiílání tištěného časopisu Mensy, nemá to však vliv na výši členských příspěvků. Možnost odečíst 200 Kč za časopis, a tedy dostávat jen jeden výtisk, mají rodiny, které nevyužívají rodinný členský příspěvek.

Zlaté roční členství

Zlaté roční členství je určeno pro ty z vás, kteří chtějí aktivně podpořit Mensu a její projekty především v oblasti nadaných dětí. Jako zlatého člena vás uvedeme v seznamu partnerů Mensy, získáte pamětní odznak jako poděkování, 100 ks mensovních vizitek zdarma a dvě vstupenky na Valnou hromadu. Zlaté členství platí jako roční rodinný členský příspěvek a v případě nových členů i jako zápisné. Toto členství může být též netradičním dárkem.

Celkem 73800 Kč z příspěvků zlatých členů využila v roce 2020 Mensa k financování Logické olympiády, a to především na realizaci finále a nákup cen pro vítěze soutěže. Rádi bychom srdečně poděkovali následujícím členům za jejich příspěvek:

Ing. Michal Augustin, Jana Červenková, René Duchek, Martin Jindřich Glozar, MBA, Ing. Hana Kotinová, Ing. Michaela Kovářová, RNDr. Zlata Kubů, MUDr. Evžen Machytka, Ph.D., Ing. Richard Pavlica, Ing. Martin Scholz, MUDr. Miloslav Skřivánek, Daniel Smolík, Drahomír Šachta, Ing. Ondřej Švík, Pavel Tempír, Ing. René Vápeník, Ing. Evžen Varadín, Ing. Luděk Zákravský.

Dar Mense spojený s doživotním členstvím

Pokud je pro vás poslání Mensy opravdu důležité, můžete se stát členy na celý život. Získáte tak zvláštní místo v naší historii, a především dáte Mense ČR možnost výrazně investovat do budoucnosti a rozvoje nadaných dětí. Doživotní členství nabízí stejné výhody jako zlaté členství, avšak platí pouze jako členský příspěvek pro jednu osobu.

Ukončení členství

Mrzelo by nás, pokud byste se rozhodli své členství ukončit.

Pokud zvažujete možnost ukončení svého členství, můžete se rozhodnout do konce února a členství zrušit zasláním e-mailu na sekretarka@mensa.cz nebo zasláním dopisu na adresu Mensy ČR (Španielova 1111/19, 163 00, Praha 6 – Řepy) – budeme v takovém případě moc rádi za uvedení důvodu. Pokud členství nezrušíte, potrvá i se všemi výhodami z toho plynoucími až do konce roku. Pak dojde k zániku všech členských výhod včetně zamezení přístupu do intranetu a zrušení e-mailové adresy v doméně mensa.cz (včetně smazání všech uložených zpráv a zrušení souvisejících služeb).

Pokud byste se po nějaké době rozhodli své členství obnovit, je to snadno možné – váš výsledek IQ testu je stále platný (jen děti, které v té době překročily hranici 14 let, musejí jít na přetestování) a stále vás ke členství v Mense opravňuje. V závislosti na předchozím způsobu ukončení vašeho členství se ale bude lišit výše poplatku. Pokud jste členství ukončili řádně, stačí pouze uhradit členský příspěvek pro daný rok. Pokud jsme vám ale členství kvůli nezaplacení ukončili automaticky, budeme v případě obnovení členství požadovat kromě členského příspěvku na daný rok také poplatek za obnovenou registraci, a to ve výši nezaplaceného členského příspěvku za rok, kdy vám členství bylo ukončeno.

Veškeré vaše dotazy rádi zodpovíme na sekretarka@mensa.cz

Udělování Čestného uznání pro rok 2021

Vážené členky, vážení členové,
i v tomto roce bude jednou z mensovních aktivit udělování Čestného uznání – letos to bude již dvanáctý ročník předávání této mensovní ceny osobnostem z různých oblastí společenského života, vědy nebo kultury. Předání ocenění za rok 2021 proběhne již tradičně na Valné hromadě Mensy ČR.

Stejně jako v uplynulých letech vás v průběhu února oslovím e-mailem s výzvou k zaslání nominací osobností, o kterých si myslíte, že by jim Mensa ČR mohla Čestné uznání udělit. Společně s nominací je potřeba zaslat i zdůvodnění, proč navrhuje ocenit právě tu kterou osobnost, případně (zejména v případě osobností, které nejsou veřejně známé) zaslat profil anebo další informace o této osobnosti.

V pravidlech udílení Čestného uznání je uvedeno: „Na základě výběru a hlasování členů udělí společnost Mensa České republiky Čestné uznání osobnosti s českým státním občanstvím / narozené v Čechách / trvale žijící v Čechách, která se významnou měrou zasloužila o intelektuální přínos a/nebo šíření dobrého jména České republiky ve světě. Jedná se zejména o osobnosti, jejichž význam pro společnost je natolik výrazný, že vylučuje jakoukoliv pochybnost o jejich vysoké inteligenci.“ Jedním z cílů Mensy je zkoumat a rozvíjet lidskou inteligenci ve prospěch lidstva. Měli bychom tedy vyhledávat pozoruhodné duševní počiny, skvělá celoživotní díla anebo jednotlivé převratné myšlenky v jakékoliv oblasti lidské činnosti, upozorňovat na ně a veřejně je oceňovat. O naplnění tohoto cíle se budeme snažit právě i v připravovaném 12. ročníku Čestného uznání.

V uplynulých letech nám tato mensovní aktivita přinesla řadu zajímavých setkání s osobnostmi, které Mensa ocenila diplomem anebo pamětním listem – **RNDr. Jiří Grygar, CSc.** – astrofyzik; **prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc.** – fyzioložka a biochemička, bývalá předsedkyně Akademie věd České republiky; **MUDr. Karel Nešpor, CSc.** – český psychiatr zabývající se prevencí

a léčbou návykových nemocí a také studiem a využíváním smíchu; **doc. RNDr. Luboš Perek, DrSc.** – doyen českých astronomů; **RNDr. Václav Cílek, CSc.** – český geolog, klimatolog, spisovatel, filozof, překladatel taoistických a zenových textů a popularizátor vědy; **prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc., dr. h. c.**, mezinárodně uznávaný odborník v oboru fyzikální chemie, který po dobu dvou funkčních období vedl Akademii věd České republiky; **prof. MUDr. Jan Pirk, DrSc.** – významný český kardiolog, přednosta Kardiocentra IKEM; **pan Milan Halousek**, předseda Astronautické sekce České astronomické společnosti, **prof. RNDr. Oldřich Jirsák, CSc.** – vynálezce, jeden z otců nanotechnologií, **Ing. Lubomír Šabatka, CSc.** – statistik, průkopník používání CAE metod ve staticce po celém světě, a další osobnosti.

Minulý rok přijala naše pozvání na Valnou hromadu v Brně **MUDr. Soňa Peková, Ph.D.**, molekulární genetička, která vyvinula nový typ testu na detekci viru SARS-CoV-2. Z rukou předsedy Mensy České republiky Martina Sedláčka převzala Čestné uznání, v následné přednášce pak zdůraznila význam etiky, osobní zodpovědnosti a právní regulace v molekulární genetice. Diplom, který Mensa udělila in memoriam **MUDr. Jiřímu Šráčkovi**, vynálezci českého nitroděložního tělíska DANA, gynekologovi a porodníkovi, převzala v náhradním termínu předání jeho dcera, **prof. MUDr. Alexandra Žourková, CSc.**, která rovněž působí ve vědecké i pedagogické oblasti, je sexuoložka, psychiatrická a profesorka pro obor psychiatrie.

Stejně jako v již uplynulých letech se těším na další nominace pozoruhodných osobností, na reakce od vás, na to, že se hodně z vás zapojí do zaslání nominací i do intranetového hlasování. Těším se na další ročník udělování Čestného uznání, protože je ještě mnoho výjimečných myšlenek, prací z různých kulturních a společenských oblastí, duševních produktů a přínosů, které bychom my, mensané, mohli ocenit.

Na realizaci Čestného uznání se podílejí Jiřina Vlková, Tomáš Kubeš a Jiří Šmach, děkuji jim tímto za účinnou spolupráci.

Popis ocenění, průběh aktivity, pravidla a časový harmonogram naleznete na webu Mensy mensa.click/cu.

INZERCE

FERIA BOHEMIA

Chcete dobýt nové trhy?
Vydejte se s námi na
španělské veletrhy!

www.spanelske-veletrhy.cz
feriabohemia@feriabohemia.com

Neposledné fejetóny
Kniha psaná i poslaná ze srdce.
Ukázky a objednávky na
www.terezacimburkova.cz

Nadané dítě?
Adhd?
Pas?

Theraplay CZ
Dětská psychologická poradna

**Provoz internetových služeb
pro Mensu ČR a její členy**

zajišťuje společnost
PoweredBy, spol. s r. o.

Informujte se na e-mailu
info@poweredby.cz,
jak můžeme pomoci i Vám.
Tel.: +420 775 25 96 33

Finále LOGICKÁ 2020 OLYMPIÁDA

Hana Kalusová, foto: archiv LO

Je tak trochu vánoční zázrak, že se i u 13. ročníku Logické olympiády podařilo uskutečnit finále soutěže a že 13 měsíců od finále loňského byli vyhlášeni letošní vítězové.

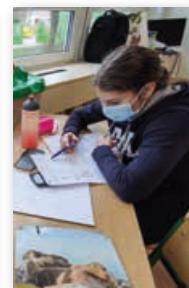
V kategorii A (3.–5. třída ZŠ) zvítězil **Jakub Pazdera** ze ZŠ Křídlovická v Brně. Jakub stojí na stupních nejvyšších už podruhé, i minulý rok dokázal ve své kategorii získat 1. místo. Druhé místo obsadil **Dan Školař** (Školy Březová – SOŠ, ZŠ a MŠ Březová) a třetí místo **Maxmilián Hošťálek** (28. ZŠ Rodinná, Plzeň). **V kategorii B** (2. stupeň ZŠ) zvítězil **Václav Verner** z PORGu v Praze 8 – Libni, na druhém místě se umístil **Jan Flajšar** (Gymnázium, Olomouc-Hejčín) a na třetím **Šimon Lopour** (Gymnázium Brno, třída Kapitána Jaroše). A konečně **v kategorii C** (střední školy) byl nejúspěšnější **Jakub Kislinger** z Gymnázia Jaroslava Vrchlického v Klatovech, který s námi také soutěží každoročně. Letos navázal na svůj úspěch z roku 2017, kdy byl rovněž celostátním vítězem nejstarší kategorie. Druhé místo pak obsadil **Jan Brada** (Církevní gymnázium, Plzeň) a třetí místo **Vilém Gutvald** (Gymnázium Zikmunda Wintra, Rakovník).

Již při spuštění soutěže v září bylo jasné, že finále, které se obvykle koná v Mičovně Pražského hradu pro 200 finalistů, neproběhne jako obvykle. Základní i krajská kola se uskutečnila on-line a chvíli to vypadalo, že se finále soutěže letos nebude moci vůbec konat. V Mense ČR, která soutěž pořádá, ale vznikla myšlenka distribuovaného finále, jež by zaručilo dodržení všech aktuálních vládních omezení. Ve finálovém klání v pondělí 14. prosince se tak v jednotlivých krajích nad různými logickými úlohami setkala maximálně pět dětí z každé věkové kategorie. Co třeba spojuje horský masiv a vlasy nebo výkres a šelmu? (Pokud byste si nebyli jisti řešením, tak je to hřeben a rys.)

Všechny výsledky se následně naskenovaly a byly vyhodnoceny centrálně. Slavnostní vyhlášení vítězů proběhlo už opět on-line. „Je to jediná možnost, jak letošním medailistům poblahopřát k jejich vynikajícímu výkonu, k tomu, jak se vyrovnali s nestandardními podmínkami a jak vyřešili náročné úlohy,“ říká Tomáš Blumenstein, jeden z organizátorů Logické olympiády.

Soutěž je založená na logických úlohách, jejichž řešení vyžaduje pohotové rozhodování a samostatný a tvůrčí přístup. Svým pojetím je tedy unikátní, protože v ní nerozhodují školní znalosti, ale především schopnost logického uvažování.

Do soutěže se letos zaregistrovalo 63 770 soutěžících ze 3143 škol z celé České republiky. Generálními partnery soutěže jsou škola OPEN GATE a Nadace THE KELLNER FAMILY FOUNDATION. Soutěž rovněž podpořilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, RSJ Foundation, AV MEDIA, Albi, Asociace za lepší ICT řešení a řada dalších partnerů včetně mnoha krajů a měst.

Připravujete se na studium v zahraničí?

Na úhradu nákladů můžete získat grant od rodinné nadace manželů Kellnerových

Studium na zahraniční univerzitě už dnes nemusí být nespílitelným snem. Naopak. Pokud ale ve svém rozpočtu počítáte s externími financemi, je nejvyšší čas zapracovat na žádosti o grant. Nadace THE KELLNER FAMILY FOUNDATION přijímá žádosti od 1. února do 30. dubna 2021. Stipendia pro akademický rok 2021/2022 jsou určena primárně pro studenty bakalářských programů na zahraničních univerzitách. Hlavní váhu při výběru budoucích stipendistů mají mimořádné akademické výsledky a vysoké nasazení. Z hlediska oborů klade nadace důraz na podporu studentů vědeckých oborů, které jsou na českých univerzitách zastoupeny omezeně, resp. je v Česku nelze studovat. I proto jsou častými příjemci stipendií studenti přírodních věd (chemie, biologie, fyziky, matematiky) a oborů z nich odvozených, dále pak oborů interdisciplinárních.

The Kellner
Family
Foundation

Jak o stipendium zažádat?

Každý žadatel musí vyplnit a odeslat elektronický formulář. Jeho součástí je i vlastní finanční rozvaha, tedy rozpis položek, které plánuje financovat z vlastních zdrojů a položek, na které chce využít příspěvek nadace. V druhém kroku pak uchazeč o stipendium nahraje požadované dokumenty, které správní rada nadace potřebuje pro posouzení žádosti. To vše do uzávěrky, tedy do 30. dubna 2021.

Co vše je třeba, aby byla žádost o grant kompletní?

Není toho mnoho, ale práci to přece jen dá. Proto doporučujeme nenechávat vše na poslední chvíli. Jednotlivé dokumenty lze do systému vkládat postupně od otevření žádosti 1. února až do uzávěrky 30. dubna. Kompletní žádost musí obsahovat:

- dopis správní radě nadace (proč by měla podpořit právě žadatele, informace ke studovanému oboru a výběru univerzity)
- potvrzení o současném studiu střední či vysoké školy
- kopie dokladů o jazykových zkouškách z cizích jazyků
- doporučení/reference od člena pedagogického sboru nebo osoby podílející se na akademickém či uměleckém rozvoji
- esej v českém jazyce na téma „Moje zájmy a plány do budoucna“, rozsah max. 1 000 slov
- doklady k finanční situaci rodiny (například potvrzení od zaměstnavatele o výši příjmu členů společné domácnosti,

daňová přiznání, sociální a jiné příspěvky od státu apod.)

- potvrzení o dobrovolnické práci, středoškolské odborné činnosti nebo výsledcích olympiád a různých středoškolských soutěží (mohou to být například scany diplomů nebo jiná potvrzení prokazující umístění v soutěži, potvrzení od vedoucího odborné stáže, potvrzení o dobrovolnické činnosti s uvedením místa a počtu hodin věnovaných této činnosti)

Kdy se uchazeč dozví, zda stipendium dostal či nikoli?

Uchazeči o grant, kteří nadaci doručí kompletní žádosti, jsou pak v průběhu května vyrozuměni o výsledcích 1. kola. Vybraní žadatelé jsou zároveň vyzváni k účasti v 2. kole. To již probíhá formou rozhovorů s komisí, v níž zasedají tradičně zástupci nadace i akademické obce. Informace o udělení stipendia i jeho výši obdrží žadatelé do 30. června 2021. Pak už zbývá jen užít si prázdniny a včas zabalit kufr na cestu.

Na jak dlouho dostává úspěšný žadatel příspěvek?

Grant studenti získávají vždy na jeden rok studia. Nadace se tak snaží stipendisty motivovat k vynikajícím akademickým výsledkům. Podpora na další rok je ale studentovi ve většině případů přiznána znovu, po celou dobu studia bakalářského programu, obnovována není pouze v případě zhoršení akademických výsledků nebo přerušení komunikace s nadací. Podobná situace ale zatím nastala jen v několika málo případech.

Do jakých zemí zamířit studovat vysokou školu?

Letošní maturanti a potenciální žadatelé o stipendia mají své vysněné alma mater již vybrané a přihlášky zaslané. Téma je ale aktuální pro nejednoho studenta třetího ročníku čtyřletého gymnázia či septimána na osmiletém gymnáziu. Hlavní specifika studia na univerzitách v Čechy oblíbených zemích proto shrneme níže:

Velká Británie

Velká Británie byla před brexitem jednou z nejčastějších destinací studentů mířících za vzděláním do anglicky mluvících zemí. Po odchodu z EU však pozbyli studenti finanční výhody a studium v této zemi se počínaje letošním rokem stává mnohem dražší. Získaný diplom má mezinárodní uplatnění, vzdělávání je obvykle nejen teoretické, ale propojuje teorii s praxí. Řada univerzit navíc nabízí obory, v jejichž programu je už zakomponovaná roční stáž. Většina univerzit garantuje ubytování v 1. ročníku studia.

Nevýhodou je skokový nárůst nákladů spojených se studiem po brexitu (z nulových nákladů ve Skotsku a zhruba £9,000 v Anglii, Walesu a Severním Irsku s možností vzít si velmi výhodnou studentskou půjčku od britské vlády se náklady na školné vyšplhaly na částky mezi £12,000 a £30,000/rok studia v závislosti na prestiži univerzity a oboru). K tomu přibyla nutnost žádat o víza pro vstup do země. Též stipendia britských univerzit pro studenty z EU jsou velmi omezená.

Nizozemsko

Obliba studia v Nizozemsku v posledních letech stoupá. Důvodem jsou především

nízké poplatky za školné a široká nabídka oborů, které je možné na nizozemských univerzitách studovat v angličtině. Studenti, kteří ukončují své studium mezinárodní maturitou IB, zde nemusí skládat jazykové zkoušky. Přihlášky jsou většinou poměrně jednoduché na vyplnění; v posledních letech se s nárůstem žadatelů zvýšila selektivita přijímaných studentů, a aby školy zvládly administraci, došlo k posunu termínů pro zasílání přihlášek. Nizozemsko je navíc lokalitou vyhovující studentům, kteří vyhledávají klidnější životní styl a menší města.

Částečnou nevýhodou je nejednotný systém podávání přihlášek na jednotlivé univerzity. Protože je výše školného velmi nízká, univerzity většinou nenabízí sociálně zaměřená stipendia pro EU studenty.

Dánsko

Studium v Dánsku je finančně dostupné, podmínky pro studenty jsou nejvýhodnější ze všech skandinávských zemí a výhodou je i dřívější termín vyrozumění o přijetí. Zejména v pobrexiovém období se dá předpokládat vzrůstající zájem studentů o tuto destinaci. Řada univerzit zde nabízí programy v angličtině, pokud student splní několik základních podmínek, mezi nimiž je prezenční forma studia a minimálně 11 hodin práce týdně, pak může získat finanční podporu od dánské vlády, kterou je možné využít na pokrytí životních nákladů a nákladů spojených se studiem. Touto formou lze na některých univerzitách pokrýt veškeré životní náklady, které v Dánsku nejsou úplně zanedbatelné.

Německo a Rakousko

Německo a Rakousko jsou vyhledávanou studijní destinací českých studentů ze zřejmé příčiny – jsou to naši nejbližší sousedé, přičemž studium na státních univerzitách v těchto zemích je až na nízký vstupní poplatek zdarma nebo poměrně levné (může se lišit v závislosti na jednotlivých spolkových zemích). Pro studenty, kteří chtějí studovat v němčině, se jedná o ideální podmínky. Pro ty, kteří uvažují o studiu v angličtině, je nutno dodat, že výběr oborů vyučovaných v tomto jazyce je značně omezený. Studenti, kteří ukončují své studium na střední škole IB maturitou, nemusí skládat jazykové zkoušky. Nevýhodou pak je nejednotný systém přihlášek na jednotlivé univerzity. Při studiu programů v angličtině je třeba počítat se zpoplatněním.

Irsko

Irsko je neprávem opomíjenou destinací, která má mnoho společného s Velkou Británií, avšak najdeme zde také řadu rozdílů. Je anglicky mluvící zemí, blízkou České republice a dá se předpokládat, že nyní v období po brexitu jeho obliba mezi studenty poroste. Irsko samo se prezentuje

jako bezpečná a přátelská země s vysokým podílem populace mladých (až 34 % ve věku pod 25 let). Jedním z hlavních rysů současného vysokoškolského systému v Irsku je nová strategie, která se snaží přilákat studenty z EU, kteří zde platí pouze studentský příspěvek ve výši €3000 ročně. O jeho prominutí je možné požádat v rámci tzv. Student Universal Support Ireland grantu (www.susi.ie). Je možné též získat placenou stáž v rámci studijního programu.

Izrael

V Izraeli je možné vybírat z osmi velkých univerzit, na nichž působí špičkoví vyučující. Často se zde zaměřují na interdisciplinární výzkum. Izrael patří mezi země s největším počtem vědců v přepočtu na počet obyvatel země a je to i příjemné místo k žití s 320 slunečnými dny v roce. Izrael je asociovaná země pro EU v rámci výzkumného programu Horizon 2020.

USA

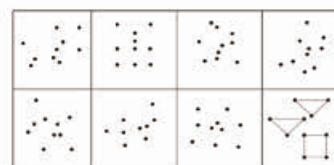
Studovat v USA je snem řady studentů. Jde tedy o oblíbenou, byť poměrně vzdálenou destinaci, která přináší řadu výhod. V prvé řadě se jedná o skvělou mezinárodní zkušenost, protože složení obyvatelstva a obzvlášť mezinárodních studentů na univerzitách je velmi různorodé. Různost se týká také univerzit, najde se skutečně pro každého to, co mu vyhovuje (ačkoliv proces hledání může zabrat dost času a přijímací proces zrovna tak). A co je asi pro řadu studentů obzvlášť lákavé – nemusí si volit svůj budoucí univerzitní obor už v prvním ročníku, nýbrž až v průběhu studia. Studenti s IB maturitou s velmi dobrými výsledky mohou získat možnost „přeskočit“ některé předměty a zkrátit (tj. zlevnit) si tak studium. Výše školného a životních nákladů se pohybuje od cca \$20 000 do \$70 000 ročně a mezinárodní studenti oficiálně nesmí v průběhu studia pracovat.

Asie (Singapur a Hongkong)

Studium v Asii je stále ještě tak trochu exotickou záležitostí. Čeští studenti do těchto zemí odcházejí na univerzity spíše sporadicky a pokud, jedná se ve většině případů o Singapur nebo Hongkong. Je zde pestrá, stále se rozšiřující nabídka programů v angličtině, většina obyvatel tímto jazykem i obstojně hovoří. Je zde potřeba počítat s odlišnou mentalitou obyvatel. Nevýhodou je také složitější komunikace s univerzitami. Zejména u destinací mimo Singapur a Hongkong je nutno počítat s protichůdnými informacemi a požadavky a delší komunikací s univerzitou.

Ať už se ale nakonec rozhodnete pro kteroukoliv zemi, držíme palce a přejeme neutuchající odhodlání i hodně úspěchů při studiu.

SPECIÁLNÍ PEDAGOG

kurzy FIE a D. B. Elkonina
přípravný program pro předškoláky
program pro děti nadané,
s odkladem školní docházky atp.

vera@fixova.cz | 603 195 940
www.feuerstein.cz

PhDr. Dagmar Jílková
psycholožka

Nabízím služby v oblasti
psychologického poradenství pro
jednotlivce i firmy. Bližší informace
najdete na www.psychologieprovas.cz.

Kontakt:
jilkova.dag@seznam.cz,
603 435 310, 603 250 450

PODOLSKÁ REALITAČKA
PRO PRAHU 4

10%

Kolegiální SLEVA pro členy Mensy
na veškeré REALITNÍ SLUŽBY.

Prodej a pronájem nemovitostí,
cenové odhady, správa a další.

Heslo proslavy: "REMAX Atrium"

WWW.REALITACKA.CZ

MONIKA LENDROVÁ

O STŘEVNÍM MIKROBIOMU HRAVĚ

Pro zvědavé děti o tom,
jak je důležité pro naše
zdraví starat se (nejen)
o pomocníky v našich
střevech

Se záložkou pro radost
pouze přes e-shop
www.VedleSebe.cz

Více o Bříšanech
a snadné pokusy na
www.Brisani.cz

 www.Brisani.cz

KND při MŠ Adamusova

KND při MŠ Adamusova

KND při MŠ Českého exilu

KND při MŠ Českého exilu

KND při MŠ Hello Teddy

KND při MŠ Hello Teddy

KND při MŠ Hello Teddy

KND Zvídálek Ostrava

KND Zvídálek Ostrava

KND Zvídálek Ostrava

Mensa gymnázium, o.p.s.

Jak žijeme v době koronavirové

Marcela Fatrová

Mohlo by se zdát, že v době uzavření škol kvůli koronaviru úplně zanikl veškerý společenský život mezi studenty a všechny sociální kontakty a aktivity nad rámec výuky. Za naši školu ale mohou říci, že to tak naštěstí není. Naši studenti si našli způsoby, jak se vidět a slyšet i v době koronavirové a jak zařídit, aby bylo slyšet i o nich.

Žák septimy Kryštof Pravda například zahájil společné **večerní předčítání online** pro všechny zájemce z naší školy. Studenti, kteří měli o večerní předčítání zájem, se přihlásili do skupiny v Teams a ve dnech předcházejících výuce se vždy ve 22 hodin připojili na večerní čtení, které trvalo cca půl hodiny. Vhodnou knihu k předčítání si studenti vybrali společně. Na začátku byly na výběr tituly jako Zeď od Sartra, Faust od Goetha nebo Othello od Shakespeara.

Další studentskou aktivitou je **nahrání společného CD** s oblíbenými melodiemi. Projekt vymyslela studentka kvarty Jana Volemanová. Nápad vznikl jako reakce na to, že se studenti málo viděli a také že se nemohly pořádat koncerty. Proto se studentka rozhodla dát dohromady CD s hudbou studentů MG. Každý student, který umí hrát na nějaký nástroj nebo zpívat, má poslat svoji nahrávku ve formátu mp3, a ta pak bude zařazena na CD. Vznikne tak první Mensa CD s hudbou našich studentů, kterou mají rádi.

V rámci podzimních **Srdíčkových dnů** vyrazili opět někteří naši dobrovolníci do ulic (to se zrovna mohlo) a za drobnou úplatu prodávali upomínkové předměty. Výtěžek z jejich prodeje půjde na pomoc dětem se závažnými onemocněními, které jsou odkázány na péči svých rodičů, a na koupi rehabilitačních a kompenzačních pomůcek. Letos se nám podařilo vybrat 8 111 Kč.

Studentka Barbora Příkrylová ze sexty se pustila do příprav natáčení **krátkometrážního snímku Hladina**. Tento film by divákovi rád nabídl pohled zevnitř a umožnil vidět svět dospělého muže trpícího Aspergerovým syndromem. Nejde tedy jen o čistě umělecký počín, ale současně nabírá lehce edukační přesah. Bára na tento film získala stipendium z Nadačního fondu Matyáše Kosíka ve výši 15 000 Kč, zbylé finanční prostředky by ráda získala od dárců na donio.cz.

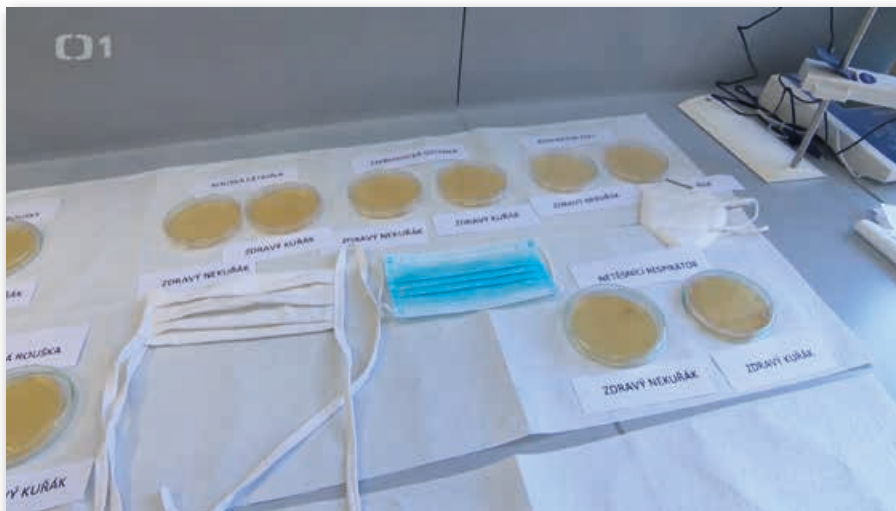
Žákyně naší školy Johanka Jaklová (sekunda) se rozhodla provést **experiment**, při kterém zkoumala, zda a jak moc jsou roušky a respirátory funkční jako ochrana před kapénkovou infekcí. Česká televize projevila zájem o experimentu natočit reportáž. Jak experiment probíhal a jaké jsou jeho výsledky, můžete zhlédnout na mensa.click/d9

Několik studentů naší školy se také podílelo na **Dni otevřených dveří online**, kde svým budoucím potenciálním spolužákům představovali naši školu a poté jim odpovídali na jejich zvědavé otázky. Také pro zájemce udělali virtuální prohlídku školy. Další online DOD bude ve dnech 3. a 4. 2. 2021.

Naši studenti se také účastnili několika soutěží, i když převážně online. V některých z nich sklídili velké úspěchy. V soutěži Pražský glóbus v kategorii A tři žáci obsadili 2., 3. a 4. místo – Dominik Dolejš, Patrik Prokeš (oba sekunda) a Jakub Soukeník (prima). V matematické soutěži Náboj se ze 135 týmů v rámci ČR dařilo našemu týmu ve složení Kryštof Pravda, Martin Dedek (oba septima), Vojtěch Tvrdík, Benjamin Swart (oba sexta), Viacheslav Nikiforov (kvinta), který s celkovým skóre 34 bodů obsadil úžasné 2. místo. Náš druhý tým ve složení Adam Celecký, Vojtěch Kadeřábek (oba kvinta), Richard Dobíšek, Vojtěch Procházka, Jan Slíva (všichni kvarta) nakonec získal 24 bodů a obsadil krásné 16. místo. Do soutěže Brloh se přihlásilo také několik našich studentů nižšího stupně gymnázia. Z 358 týmů se náš

tým Retardování rohlíci umístil na krásném 26. místě. Také v online prostoru se odehrál první turnaj Online debatní ligy a naši debatéři byli u toho. Náš debatní klub reprezentovaly tentokrát hned dva týmy. Starší a zkušenější tým KPSPSMR ve složení Emma Štěpánová (kvinta), Miša Dekarová (kvinta), David Huml (oktáva) a Kuba Hampl (oktáva) utřil 4 výhry a až v posledním kole po velmi vyrovnané debatě o druhé místo prohrál. V celkovém pořadí se tedy na turnaji umístil na skvělém třetím místě. Začátkem října probíhaly také gymnastické závody, kde družstvo Sokola Reporyje získalo zlatou medaili. Jednou ze členek tohoto skvělého týmu je i naše žákyně primy Magda Prouzová. Moc Magdě a celému týmu gratulujeme ke skvělému úspěchu! A to nejlepší na konec – v soutěži MaSo z 392 týmů v obou kategoriích vyhrál tým z naší školy ve složení Richard Dobíšek, Vojtěch Procházka a Jan Slíva!

Je vidět, že se tedy u nás ve škole život ani při distanční výuce nezastavil a že se v online prostoru setkáváme dál. Samozřejmě ale věříme, že se co nejdříve setkáme opět ve škole.

Mensanrop: Ve prospěch lidstva

Díl pátý: Debata o udržitelnosti

HOnza Koudelka, foto: archiv účastníků

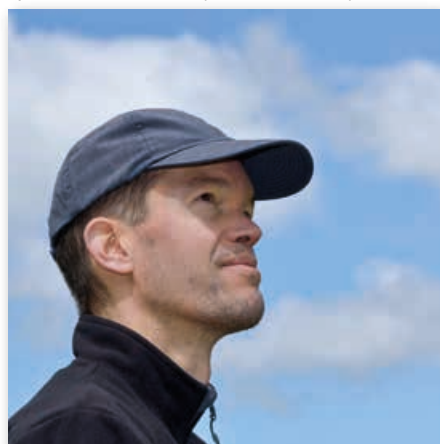
Mensanrop je mensan, který naplňuje hlavní poslání Mensy, využití inteligence ve prospěch celého lidstva, tím, že dělá něco, co je prospěšné pro všechny a na co by člověk s nižším IQ nestačil. Pokud něco takového chcete dělat, ale nemáte nápad, co by to mělo být, tato rubrika by vám měla dodat inspiraci představením lidí, kteří nějakou takovou aktivitu realizovali.

Pro tuto epizodu jsem uspořádal online schůzku se členy facebookové skupiny „Mensans for Sustainability“, založenou Maggie Lee v roce 2019, která má přes tisíc členů z celého světa. Diskutovali jsme o tom, co speciálního může uzavřená skupina mensanů dělat pro udržitelnost životního prostředí. Přestože jsem schůzku zorganizoval narychlo, podařilo se mi povídat si více než hodinu se třemi členy skupiny.

Omar Flores, narozený ve Španělsku a žijící v Belgii, se stal členem Mensy před více než 10 lety, kdy studoval biologii a matematiku. Nyní se podílí na výzkumu ekologie globálních změn, hlavně programuje modely k předpovídání toho, jak může změna klimatu ovlivnit lesy a další části naší planety.

Julien Weyer z Francie začal svou pracovní kariéru jako konzultant a projektový manažer pro internetový obchod. Nyní pracuje jako státní úředník v regionální radě, kde radí místním manažerům a zavádí pravidla a postupy. Julien také pracoval jako dobrovolník pro několik neziskových organizací a navrhl vybudovat webový portál dineji.com/bluespice založený na konceptu „planetárních mezí“ (mensa.click/da).

Martin Kleman, původem ze Švédska, žije ve Švýcarsku a působí převážně v oblasti ekonomiky zdravotnictví, kde hodnotí, zda jsou konkrétní léky a zdravotnické prostředky dlouhodobě lepší, nebo horší než ostatní. Je zběhlý v různém modelování a analýzách, stejně jako ve vytváření přitažlivých vizualizací dat. Martin se věnoval i efektivnímu altruismu, transhumanismu a pomáhal některým charitativním organizacím, které se snaží posoudit, kde lze lidstvu za dané množství peněz přinést nejvíce užítku.

Nyní ale již k naší diskusi z první soboty roku 2021:

Po celém světě existují skupiny a organizace, jejichž cílem je pomáhat životnímu prostředí a zajistit jeho udržitelnost. Proč tedy mít uzavřenou skupinu, do které mohou pouze mensané? Čím můžeme k udržitelnosti životního prostředí pomoci my jako mensané jinak?

Julien: Nejsem si jistý, že jako mensané máme zvláštní schopnosti dělat věci, které ostatní lidé nezvládnou, ale možná máme nějaké výhody. Třeba fakt, že jsme mezinárodní síť, by mohl usnadnit sdílení zkušeností z různých zemí a jejich porovnání. Vloni mě opravdu překvapilo, jak zajímavé

může být srovnání různých způsobů, kterými země reagují na pandemii. A pravděpodobně je to stejné i v otázkách životního prostředí. Jako mensané máme nejspíš mimořádnou schopnost zpracovávat informace a toho bychom se mohli pokusit využít. Platforma, kterou jsem navrhl, je motivována potřebou vyjasnit věci kolem planetárních mezí, lépe porozumět tomu, o co jde, jaký je skutečný potenciál nabízených řešení, a také nabídnout přístupnější a přehlednější způsob třídění informací.

Martin: Myslím, že když se mluví o udržitelnosti, tak strašně potřebujeme oddělit objektivní, pokud něco takového existuje, od toho, co je subjektivní. Hodně informací, které se v souvislosti s udržitelností prostředí objevují, je zjevně stoprocentně subjektivních. Lidé mají obecně tendenci k rozporu mezi tím, z čeho mají dobrý pocit, a tím, co opravdu přispěje k vytvoření udržitelné biosféry. Klíčové pro nás bude najít nějakého nejmenšího společného jmenovatele věcí, které budou smysluplné a užitečné. Když se dívám na jiné iniciativy, tak tam tohle nevidím. Většinou jde o to cítit se dobře, a ne o to dosáhnout co největšího možného dopadu. To musíme změnit. Samozřejmě to ale stále musíme zabalit tak, aby se lidé cítili dobře, jinak je to bohužel nebude zajímat.

Omar: To je v oblasti ochrany přírody známý problém. Když mluvíme třeba o ochraně druhů, je snazší získat financování pro druh, který je lidem sympatický. Možná je ale důležitější chránit nějaký hmyz nebo jiná zvířata, o která se lidé nestarají, nebo za jejichž zabítí dokonce platí. To je důležitá otázka, jak přimět lidi, aby pochopili, že je třeba zachovat ne to, co se nám líbí, ale to, co potřebujeme.

Co můžeme využít jako mensané? Jediné, co si dokážu představit, by mohla být naše inteligence. Nejsem si jistý, že to bude dost užitečné. Jde o to, že inteligenci můžeme použít nejen ke zpracování objektivních informací, ale dá se efektivně použít i k tomu, abychom podpořili naše nesprávné úsudky a nápady. Stále existují mensané, kteří popírají změnu klimatu a jsou proti vědě. Jsou inteligentní, ale vycházejí z předchozích myšlenek a jen hledají inteligentní způsoby, jak tyto myšlenky podpořit.

Pracoval jsem s nevládními organizacemi i zelenými politickými stranami. Velmi mě frustruje, když vidím, jak kritizují popírače klimatických změn za to, že neposlouchají vědu, a pak prezentují projev, který je v rozporu s vědeckými důkazy. Když se jim pokusíte předložit důkazy a přesvědčit je, nechtějí nic slyšet. Na vědu se odvolávají jen proto, aby podpořili to, co si myslí. Co se můžeme pokusit udělat, je použít naši inteligenci k nalezení dobrých způsobů, jak

oslovit lidi, přesvědčit je o tom, jaké jsou vědecké důkazy o těchto tématech, a pokusit se působit proti lobbistům, kteří lidi jen matou.

Martin: Myslím, že hodně zelených stran nebo podobných organizací může být ve skutečnosti škodlivějších než kdokoli jiný, protože zhruba polovinu své politiky zakládají buď na přímých lžích, nebo neporozumění vědění. Zajímavé by mohlo být zkusit udělat pravdu lépe stravitelnou, třeba přehlednými kartami o tom, co lidé mohou dělat.

Vím, že Světový fond pro ochranu přírody nabízí třeba možnost spočítat svůj vlastní dopad na klima. Ale opět je to očividně zkrácené tím, co komunikovali po celá desetiletí. Bylo by fajn mít něco, kde lidé okamžitě uvidí, jak mohou sami nejvíce přispět.

Také neříkat, že udržitelnost je o jediném kritériu, ale mít několik různých měřítek, vyjádřených třeba malým semaforem. Něco ne příliš složitě, ale přesto stále založené na správných zdrojích. Rozšířit něco takového a pokusit se, aby to bylo objektivní.

Možná se pokusit vyvinout určitý tlak na některé organizace, které jsou údajně pro udržitelné životní prostředí. Ale neoslovoval bych je přímo, protože to nikdy nepomůže. Spíš poskytnout zdroje, které by jim mohly pomoci změnit myšlení, kde by mohli zjistit, v jakých hlavních oblastech lidé mohou reálně něco udělat, a jak vypadá skutečná věda.

Třeba bychom mohli vytvořit pár malých publikací. Samozřejmě ne pod hlavičkou Mensy, protože ta je politicky neutrální, ale i tak by mohly být cenné.

Šlo by oslovit tyto organizace, pomoci jim koordinovat jejich aktivity po celém světě a zajistit, aby byly skutečně založené na vědění? Nyní je tu příliš mnoho skupin a organizací, které vypadají, že dělají totéž, ale totéž nedělají...

Martin: Na to je potřeba jít politicky korektně. Nemůžeš jednoduše přijít a říct jim, že je změniš, aby používaly informace založené na důkazech místo chrlení lží posledních 30 let. Šel bych cestou snažit se konkretizovat

čísla založená na důkazech tam, kde je to možné, a aby naše výstupy byly vnímány jako legitimní, spíš než jako podporující zájmy jakékoli konkrétní organizace.

Omar: Potřebujeme různé přístupy a různé druhy znalostí. Nestáčí jen ekologie, je také nutné komunikovat o strojírenství, jak měnit města, aby byla udržitelnější, jak bojovat proti chudobě v rozvojových zemích. Jsou to těžké otázky a potřebujeme lidi s různými odbornými znalostmi, kteří na ně budou společně odpovídat.

Ve skupině, jako je Mensans for Sustainability, máme spoustu lidí s různými úhly pohledu, které mohou být užitečné, ale také problematické. Určitě budeme čelit různým střetům názorů a budeme muset zjistit, zda dokážeme vést řádnou debatu. Tyto zelené strany a organizace mají dobré úmysly, ale jejich problém je, že jsou tak přesvědčeny o své pravdě, že šíří i falešné informace.

Martin: Právě teď se tu bavíme čtyři. Nezměníme svět ze dne na den. Můžeme alespoň začít a dát správně věci do pohybu. Pokud jen začneme 10 různých aktivit, všechno to zase skončí. Lepší bude udělat nejprve jednu rozumně jednoduchou věc, odtud odbočit a získat další lidi v Mense atd.

Musíte jen najít to místo, kde to pořád bude mít nějaký smysluplný výstup. Nemyslím si,

že první věcí, kterou bychom měli udělat, je něco svárlivého, například říkat, ach, každý by měl být vegetarián, protože to evidentně nikdy nebude fungovat. Ale pokud začneme mluvit o výrobě energie atd., je to o něco méně svárlivé. I když má například spousta lidí silné názory na jadernou energii nebo proti ní, má tendenci mít méně silné názory třeba na sluneční energii proti větru.

Julien: Možná by prvním krokem mohlo být soustředit se na několik nápadů, které by se líbily alespoň nám čtyřem, a pak dalším lidem, a pak zhodnotit, jak to jde. Budeme se nejspíš muset rozhodnout, jestli se zaměřit na jeden konkrétní problém, anebo se pokusit o jakýsi systémový přístup k řešení všech. To je samozřejmě obtížnější, ale také zajímavé. Všichni jistě víme, že sice čelíme změně klimatu, ale musíme se také zabývat biologickou rozmanitostí, biogeochemickými toky, využitím území a to vše se navzájem ovlivňuje.

Vždycky jsem si myslel, že jedním z největších indikátorů inteligence Alberta Einsteina byla jeho schopnost představovat lidem složité problémy a složitou vědu jednodušším způsobem. To může být jedna z věcí, se kterými jsme schopni pomoci. Máme různé problémy s udržitelností a je důležité vědět, je objektivně prioritou. Ale lidé to možná nebudou vědět, dokud nezískají informace správně zpracované. Juliene, na čem je založen tvůj návrh?

Julien: Je to koncept, který byl vytvořen asi před 10 lety a před několika lety byl aktualizován o další limity. Zatím to není moc známé, sami vědci připouštějí, že je těžké kvantifikovat každou konkrétní mez. Každopádně výzkum planetárních mezí ukazuje různé úrovně rizika. Je to hlavně způsob, jak zvýšit povědomí, zejména o tom, že žádnou otázku nelze řešit odděleně od ostatních, člověk musí vzít v úvahu vše. Například pokud energetická transformace jde příliš proti biologické rozmanitosti nebo proti využívání půdy pro zemědělství, máme problém. V této koncepci planetárních mezí je důležitý ten skutečně systémový přístup,

Skupina stránky eco friend lee maggie

Mensans for Sustainability

Soukromá skupina · 1,1 tis. členů

+ Pozvat

který musí mít naši politici na mysli v příštích letech pro jakékoli navrhované řešení.

Další, co jste všichni zmínili, je, že může být obtížné správným způsobem oslovit správné množství lidí, abychom je přesvědčili něco udělat. Co spíš než na veřejnost cílit na organizace, které již mají způsob, jak veřejnost oslovit, a jen je přesvědčit, aby využili námi zpracované zdroje?

Omar: S kolegy z řad našich odborníků a vědců jsme to zkoušeli a obvykle to nefunguje. Je to obtížné, protože, jak řekl Martin, když už utratili spoustu energie a zdrojů na podporu nějaké myšlenky, nejsou ochotni najednou říct, že je špatná. Můžeme se ale pokusit přijít s něčím jiným. Nemůžeme říct, že Mensa podporuje některý z našich nápadů. Nemůžeme použít logo nebo značku Mensy. Ale můžeme říct, že jsme mensané nebo tak něco.

Věda bere v úvahu všechny tyto složité systémy, ale je velmi složité a obtížné to lidem prezentovat ve snadno pochopitelné formě. Pro lidi je snazší spoléhat se na jednoduchá hesla populistických stran než na realitu.

Martin: Řekl bych také, že zelené strany a organizace jako Greenpeace nepatří mezi nejvnímavější. Možná by středové politické strany a další méně vyhraněné organizace byly přístupnější. Myslím, že strany ve středu politického spektra chápou, že je třeba něco udělat, ale nevědí přesně co. A mohou být o něco otevřenější výstupům práce různých organizací a expertních skupin. Takže bych nepodceňoval ani oslovení takových organizací, které historicky nebyly největšími zastánci udržitelnosti.

Myslím, že inspirací je také pandemie koronaviru, která nám ukázala, že mít spolehlivé informace je velmi důležité, ale správně je zpracovat je ještě důležitější.

Martin: Myslím, že schopnost dobře to znázornit bude zásadní, protože i když každý strávíme stovky nebo tisíce hodin a napíšeme knihu na pět set stránek, nikdo ji nikdy nebude číst a všichni budeme zklamání. Abychom to dostali ven a přiměli lidi, aby se na to podívali, bude zásadní udělat to „sexy“. Pořád to samozřejmě musí být založené na vědeckých zdrojích.

V dnešní době není zvlášť složité vytvořit pěknou interaktivní grafiku. S tím jsem strávil dost času. Můžeme také snadno udělat pár různých maket a začít o tom přemýšlet, otestovat to s přáteli a rodinou. I když ještě nemáme přesná čísla, můžeme začít vymýšlet, jak by to mohlo být prezentováno.

Omar: Dobrým způsobem sdílení těchto informací by mohly být třeba i videohry, kde si lidé mohou hrát, jak se starat o svět. Mohou se rozhodovat, jak směřovat společnost, může to fungovat jako vědecký model, který ukáže účinky různých možností. Lidé se tak při hraní naučí, jak dělat věci, které vycházejí z vědeckých poznatků, aby učinili svět udržitelnějším.

Martin: Mám kamaráda, který něco takového vytvořil pro Android, dělal i spoustu dalších počítačových her. Pokud najdeme nějaký dobrý nápad, o kterém si budeme myslet, že by stál za to, mohl by nám pomoci. Ale myslím si, že klíčové je vytvořit hru, která bude poutavá. Nemusí to být úplně jenom zábava, ale musí lidi zaujmout.

Julien: To je důležitá součást mého návrhu, ale není to dostatečně zřejmé. Je důležité mít přístup k základním informacím, které by mohly být základem pyramidy. Je však také nesmírně důležité, aby byla přitažlivá a přístupná. A to by mohla být syntetická informace v horní části pyramidy. Obě dimenze jsou důležité k prozkoumání a práci na nich.

Myslím si, že klíčovým závěrem našeho dnešního setkání je, jak navrhl Julien, nejprve udělat něco, co bude postavené na vědeckých základech a co lidem usnadní pochopení dopadu věcí, a následně, jak navrhl Martin, najít přitažlivý způsob, jak to prezentovat.

Julien: Zdá se, že máme podobný pohled tyto problémy a cíl, kterého bychom chtěli dosáhnout. Návrh, který jsem předložil, je jen návrhem stále velmi otevřeným diskusi, ale pokud to nějak osloví ostatní, tak uvidíme, jak daleko se můžeme dostat.

Martin: Já bych doplnil, že je důležité sledovat, kde se zdroje spotřebovávají, nejen kde se vyrábějí. Tak vysvětlíme, kde je skutečný dopad. Pokud máme přimět lidi, aby se změnili, musíme se nejprve pokusit zjistit, kde se mohou změnit.

Julien: Jedním z klíčových faktorů úspěchu pravděpodobně bude mít nějaký základní tým s dostatkem znalostí o těchto problémech, aby mohl vytvářet důkladné informace, a poté přispěvatele, kteří by měli zájem se účastnit.

Martin: Taky bychom se měli rozhodnout, od jakého momentu to už nemusí být projekt pouze pro mensany. Inkubovat to v prostředí Mensy, a pak z toho udělat širší věc? Nebo by to měla být jen záležitost Mensy a jen některé její pozdější odnože by měly zapojit jiné lidi? Tohle bychom si měli vyjasnit, abychom správně nastavili očekávání.

Julien: Určitě to můžeme v Mense rozjet jako v inkubátoru a později rozšířit.

To je vynikající nápad. Omar by mohl pomoci získat přispěvatele. Jsem si jistý, že vědci, kteří provádějí výzkum, ocení, že budou moci do projektu přispět.

Omar: Ano, jeden problém, který máme, je to, že výzkumu věnujeme většinu času, ale pak nejsme tak dobří nebo nemáme tolik času na to, abychom své výsledky komunikovali navenek a ovlivnili společnost.

Julien: Existuje mnoho webových stránek, které vědcům a výzkumným pracovníkům umožňují publikovat jejich práce, a to i na mezinárodním základě. Ale pokud vím, tyto webové stránky nejsou moc atraktivní. Existuje tedy prostor pro něco jiného.

Omar: Součástí naší práce tedy bude převzetí vědeckých poznatků a jejich zpracování do jednodušší a přitažlivé formy pro lidi.

Martin: To je vlastně něco, co do určité míry dělám. Můžete to udělat buď jako vizuál, něco jako plakát, nebo to můžeme udělat interaktivnější verzi s použitím software, jako je třeba Power BI. Použít můžeme také software s názvem Prezi, to je něco jako PowerPoint, kde si navíc můžete jednotlivé části prezentace oddálit nebo přiblížit a zobrazit více detailů. V zásadě bychom mohli v Prezi postavit něco jako celý tento strom, získaný z různých druhů dat. Mohla by tam být i nějaká doporučení, pro každou oblast by mohl být takový přehledný panel. Existuje mnoho různých úhlů, ze kterých se na to můžeme začít dívat. Ale nejprve se musíme zaměřit na to, jaký druh obsahu bychom měli generovat nebo sbírat.

Pojďme to vzít jako začátek diskuse a doufejme, že ji udržíme naživu ve skupině na Facebooku. Zatím díky za účast na tomto setkání a doufejme, že nebude poslední.

Omar: To jo. Děkuji.

Julien: Děkujeme, že jsi ho zorganizoval.

Martin: Těším se na další schůzku.

Do pokračující diskuse se můžete zapojit ve vlákne na Facebooku: [mensa.click/db](https://www.facebook.com/mensa.click/db)

Jak včas připravit vaše dítě na výzvy, které ho v životě čekají?

Praktická doporučení pro všestranný rozvoj dítěte v předškolním věku.

Široký přehled úkolů a aktivit, nápadů a tipů zaměřených na rozvoj nervových vazeb a cest, rozvoj myšlenkových procesů, rozvoj funkčního myšlení.

goo.gl/PmKAVu

Mensa a intelligence v médiích

připravil: Stanislav Wolf
stanislav.wolf@mensa.cz

Všimli jste si článku o Mense nebo inteligenci? Prosím, zašlete odkaz na adresu redakce@mensa.cz

■ Mensa ČR – Logická olympiáda

Logická olympiáda 2020 zná vítěze krajských kol | [Novinky.cz, mensa.click/dc](#)

Mensa uspořádala úspěšné celostátní finále Logické olympiády. Zvítězili Jakub Pazdera, Václav Verner a Jakub Kislinger | [Novinky.cz, mensa.click/dd](#)

Krajské kolo Logické olympiády zná své vítěze. Zabodovali bratři z Jihlavy | [JihlavskyDenik.cz, mensa.click/de](#)

Krajská kola letošní Logické olympiády se konala online | [RegionZapad.cz, mensa.click/df](#)

V krajském kole Logické olympiády zazářila rodina Vítkova. Za Vysočinu soutěžily přes tři tisíce účastníků | [JihlavskaDrbna.cz, mensa.click/dg](#)

Logická olympiáda je srdcovka, říká vítěz středočeského krajského kola Jan Hřebík | [Novinky.cz, mensa.click/dh](#)

Vilém Gutvald z rakovnického gymnázia uspěl v krajském kole Logické olympiády | [RakovnickýDenik.cz, mensa.click/di](#)

Hejtman Kuba ocenil mladé vítěze krajského kola Logické olympiády | [KrajJihocesky.cz, mensa.click/dj](#)

V Logické olympiádě vyhráli bratři z jihlavské Seifertky | [JihlavskeListy.cz, mensa.click/dk](#)

Vítězové krajského kola Logické olympiády dostali tablety, školní potřeby i deskové hry | [BudejckaDrbna.cz, mensa.click/dl](#)

■ Nadané děti

Studio ČT24 Téma: Distanční výuka ve školách; Host: Tomáš Blumenstein, Mensa ČR (živý vstup, začátek v 10:48), [mensa.click/dm](#)

Pandemie pohnula se školstvím, žáci ale mají deprese. I to je zpráva konference PREF | [ZpravyAktualne.cz, mensa.click/dn](#)

Dálková výuka komplikuje rozvoj talentovaných žáků | [21stoleti.cz, mensa.click/do](#)

Na zavření škol doplácí hlavně slabší žáci. Nadaní si domácí výuku často pochvalují | [ZpravyAktualne.cz, mensa.click/dp](#)

Dívky s mimořádným intelektem se bojí, že jim jejich nadání zkomplikuje vztahy. A učitelé je nevidí | [EDUzin.cz, mensa.click/dq](#)

Nemají úspěch v kapse, jsou citliví, zranitelní a často i nešťastní, říká terapeutka nadaných dětí i dospělých | [EDUzin.cz, mensa.click/dr](#)

„Školy začaly pomalu uznávat, že nadané děti vyžadují ohledy a péči, ale ve společnosti přetrvává dojem, že lidé s mimořádnými vlohami mají úspěch zaručený. Výzkumy i zkušenost terapeutů ale ukazují, že s nadáním se často pojí i pocit osamění a zranitelnost, které mohou nadaným lidem bránit v prožívání šťastného života.“ zdroj: [EDUzin.cz](#)

Podceňované české dívky. Talent se čeká u chlapců, holky ho nerozvíjí a skrývají | [ZpravyAktualne.cz, mensa.click/ds](#)

Desetiletý Kuba zavedl třídu on-line výuku. Když lidi čtou návod, já mám hotovo, říká | [ZpravyAktualne.cz, mensa.click/dt](#)

■ Mozek a intelligence

Inteligentní lidé mají méně přátel. Připravují je totiž o čas a nudí se s nimi | [VitaminD.cz, mensa.click/du](#)

Podle vědců je vznik inteligentního života ve vesmíru málo pravděpodobný. A to platí i pro Zemi | [ExtraLife.cz, mensa.click/dw](#)

Vyšší hladina vitamínu D v těhotenství znamená vyšší IQ potomka | [VitaminD.cz, mensa.click/dx](#)

Na čtení jsme připraveni od narození. Mozek rozpozná písmena stejně jako tváře | [Flowee.cz, mensa.click/dy](#)

IQ měl až o 100 bodů vyšší než Einstein. William James Sidis ve 12 letech vyučoval na Harvardu, ale zemřel jako bezvýznamný úředník | [Mix24.cz, mensa.click/dz](#)

Vědci objevili zcela nový druh mozkových buněk | [CzechSight.cz, mensa.click/e1](#)

Síť galaxií a neuronů v lidském mozku si jsou podobné | [ScienceMag.cz, mensa.click/e0](#)

Lidský mozek je uspořádán jako vesmír. Podobnost čistě náhodná? | [NeddTiscali.cz, mensa.click/e2](#)

K čemu má člověk noční můry a zlé sny? Podle vědců je to účinný trénink pro mozek | [CT24CeskaTelevize.cz, mensa.click/e3](#)

„Sny mohou být jakýmsi nácvikem. Simulují hrůzostrašné situace, zatímco spíme, a připravují nás na to, abychom s větší chladnokrevností čelili skutečnému nebezpečí, s nímž se setkáváme ve stavu bdělosti.“ zdroj: [CT24CeskaTelevize.cz](#)

Stačí pár dávek: Nový lék rychle zvrátí stárnutí mozku, zatím jen u myši | [100+1.cz, mensa.click/e4](#)

Vědci už vědí, co se děje v mozku, když člověku při poslechu hudby běhá mráz po zádech | [CT24CeskaTelevize.cz, mensa.click/e5](#)

Lidský mozek se dá zrychlit. Stačí provádět jednoduchá cvičení | [NationalGeographic.cz, mensa.click/e6](#)

Lidé si dokážou uvědomit vlastní smrt, tvrdí vědci | [Novinky.cz, mensa.click/e7](#)

■ Zahraniční (EN)

Foods For A Stronger, Healthier Brain | [BrainWorldMagazine.com, mensa.click/e9](#)

Rethinking what we mean by intelligence | [KappanOnline.org, mensa.click/ea](#)

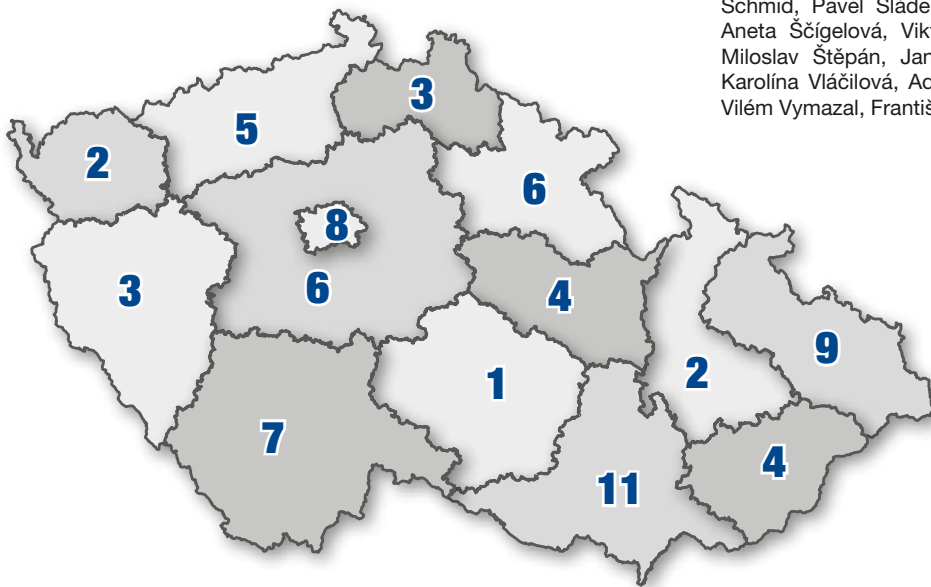
Brain Scientists Explore the How of When | [NYTimes.com, mensa.click/eb](#)

How your brain conjures dreams | [PopSci.com, mensa.click/ec](#)

Vítáme nové členy!

Martin Ambrož, Tereza Bátorová, Gleb Baulin, Kateřina Blahoušková, Linda Boneschová, Barbora Cabalková, Matyáš Černíček, Barbora Česalová, Petr Daďa, Patrik Danko, Vít Dóubalík, Michaela Drápalová, Jana Dreiseitlová, Tobiáš Dvořák, Lucie Folvarčná, Richard Fousek, Eliška Františová, Lukáš Fujan, Silvie Funková, Tomáš Hackl, Hugo Hanulík, Ester Harastejová, Sabina Havlíčková, Miloš Hejda, Martin Jabůrek, Jan Janeček, Eduard Janků, Petra Jašová, Ladislav Knap, Miloslav Kohút, Pavlína Konečná, Přemysl Konečný, František Kostka,

Anežka Krajičková, Jan Krpec, Filip Křepelka, Jan Laksar, Anna Latanowicz, Julie Lehká, Vladimír Levinský, Lukáš Linhart, Kristýna Macešková, Roman Machula, Anna Matyukhina, Romana Minaříková, Dominik Mučka, Šimon Novák, Michal Novák, Eva Elsa Nováková, Lucie Novotná, Miroslav Novotný, Pavel Obracaj, Václav Parma, David Patloka, Antonín Pirochta, Petr Pirochta, Michal Pišín, David Pluhař, Tomáš Potůček, Tomáš Pravda, Tereza Procházková, Vojtěch Pyš, Natálie Richtarová, Elena Salfická, Markéta Sedlinská, Ladislav Schmid, Pavel Sládek, Jan Souchop, Tobias Stach, Jan Stejskal, Aneta Ščigelová, Viktor Ševčík, Antonín Šitavanc, Jan Škrabálek, Miloslav Štěpán, Jan Štverka, Ondřej Tauer, Tereza Travenčová, Karolína Vlášilová, Adam Vokal, Lucie Voleská, Veronika Votípková, Vilém Vymazal, Františka Zapletalová, David Zatloukal, Martin Žezlo

Víte, že

členové Mensy
pořádají

dvakrát ročně

celostátní setkání,

každý měsíc

schůzky místních skupin

i řadu dalších akcí?

Přidejte se!

Informace o aktuálních akcích
najdete na

www.mensa.cz/volny-cas

— INZERCE —

MENSA
GYMNÁZIUM

Mensa gymnázium hledá schopného rozvojového manažera

Mensa gymnázium v současné době sídlí v pronajatých prostorách, které limitují jeho fungování a rozvoj. Protože se nyní navíc uvažuje o možnosti zřídit mensovní základní školu a mateřskou školu, bylo by ideální, aby vše sídlilo ve vlastních budovách – jakémsi mensovním areálu, kde by bylo možné provozovat i další mensovní aktivity. To vše by samozřejmě vyžadovalo značné finanční a lidské zdroje, jejichž generování je ovšem nad možnosti aktuálního personálu gymnázia.

Proto hledáme schopného člověka, který by se věnoval shánění vhodných prostor (případně pozemku) v Praze, financí a lidí. Nejde o nic nereálného (např. Praha 5 bude mít k dispozici pozemek pro školské zařízení na Barrandově), jde však o potenciálně hodně velký projekt na nejméně 3–5 let.

Vhodnému zájemci, který předloží smysluplný plán postupu, je možné nabídnout menší měsíční mzdu a „success fee“ v podobě podílu na vygenerovaných finančních zdrojích (předpokládáme nutnost 100–200 mil. Kč).

V případě zájmu o bližší informace mne, prosím, kontaktujte na níže uvedených kontaktech

Roman Kríž, místopředseda správní rady MG
roman.kriz@mensa.cz; +420 603 412 666

KALENDÁŘ AKCÍ

únor							březen							duben						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne	Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne	Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4			
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25
							29	30	31					26	27	28	29	30		

Název akce	Místo konání	Datum konání
Uzávěrka časopisu Mensa 		7. 3. 2021

Vzhledem k nevyzpytatelnosti aktuální situace není jasné, které akce se uskuteční, a které budou muset být zrušeny nebo odloženy. Pro aktuální informace sledujte kalendář na mensa.cz nebo facebookovou stránku Mensy ČR ([mensa.clik/fb](https://www.facebook.com/mensa.clik/fb)).

Setkání Mensy ČR pod Bezdězem

Petra Holubová

Místní skupina Praha

vás tímto srdečně zve na **jarní mensovní setkání v termínu 2.–6. června 2021.**

Zkratka JMS, pod níž se setkání tradičně koná, letos lehce mění význam. Písmeno „J“ znamená Již-skoro-letní a písmeno „M“ je bohužel stále velké Možná. Jenže my jsme nenapravitelní optimisté, proto se nevzdáváme a plánujeme pro vás „S“ jako setkání.

Určitě máte spoustu otázek, jako například kdy budou spuštěny **registrace**. Vzhledem k tomu, že jediné na nejistotu se můžeme jistě spolehnout, budou registrace spuštěny **1. 2. roku 21** nebo **1. 3. ve 13 hodin**, případně **20. března** na světový den štěstí, nebo aprílového **1. dubna**.

Plánujeme setkání uskutečnit **v hotelu Bezděz u Máchova jezera**, kde na vás čekají útulné pokoje, polopenze a bazén, který je dle momentální situace napuštěný či vypuštěný.

Co vám můžeme garantovat je, že neustáváme v přípravě programu, vyjednáváme s počasím příznivé podmínky pro venkovní aktivity a **těšíme se, že se všichni potkáme!**

Aktuální informace budeme rozesílat v dostatečném předstihu z emailu setkani@mensa.cz a najdete je též na webu akce.mensa.cz.

Hynku! Viléme! Jarmilo!
Uvidíme se na Mácháči.

Snídaně v Café Louvre

Petra Holubová

Mensa snídá v Café Louvre chutně a vydatně. Začínáme ráno bylinkovými lívanci s uzeným lososem, housičkami s kachní paštikou a brusinkovým chutney, jablečnou bábovkou, černým čajem, bílou kávou či horkou čokoládou se šlehačkou. Přestože poslední snídaně roku 2020 byla lehce nepravidelná a uskutečnila se 15. prosince, plánujeme pro nový rok 2021 sníst v dobré společnosti mensanů a mensanek ze SIGurmán opět každé čtvrté úterý v měsíci. Jak praví dobré české přísloví: O snídani se rozděl s přítelem (platí zejména pro housičky!).

Mensa ČR slaví 30 let

Před třiceti lety, 28. března 1991,
oficiálně vznikla Mensa Československo.

Pojďte s námi toto výročí oslavit!

Odkazy na vybrané články z historie
Mensy najdete v Historickém okénku
na straně 38.

Více informací k plánovanému programu
najdete na

mensa.click/vyroci

Plány MS Prostějov na 2021

SIG Lišky

Předvánoční procházka Brnem

Milada Pytelová

Lišky se kvůli opatřením vlády scházet
moc nemohly, ale využili jsme krátkého
prosincového uvolnění a prošli se
vyzdobeným centrem Brna. Viděli jsme Zelný
trh, Starou radnici, náměstí Svobody, Novou
radnici a Moravské náměstí.

Jihočeské naděje 2020

Marta Frydrychová, SIG Jihočeské nadané děti, foto: archiv SIG KND JČ

I v roce 2020 byli mezi těmi, koho podpořila nadace Jihočeské naděje, zástupci Mensy navržení místní skupinou České Budějovice.

Šek na částku 5000 Kč získal člen Dětské Mensy **Matouš Veselý**. Matouš se narodil v říjnu 2009, navštěvoval školu pro nadané děti ZŠ Máj, nyní je studentem osmiletého gymnázia GJVJ v Českých Budějovicích. Matouš složil Cambridge zkoušky z angličtiny Starters a Movers. Od první třídy hraje na akordeon a v roce 2019 získal stříbrné pásmo v Mezinárodní akordeonové soutěži v Praze. V loňském a letošním roce absolvoval letní akordeonové kurzy. V roce 2019 v Dobrušce v roce 2020 v Třeboni s profesory z Pražské konzervatoře. Velmi rád má matematiku, a proto se opět v loňském roce účastnil Logické olympiády. V krajském kole byl třetí a zúčastnil se celostátního kola v Praze. Matouš také rád sportuje, věnuje se lehké atletice. V osmi letech začal navštěvovat Dětskou univerzitu na TF JCU, celkem ukončil pět semestrů. V lednu 2020 se teprve desetiletý Matouš umístil na třetím místě v soutěži Talent Jihočeského kraje v kategorii všestranný talent do 15 let. Podporu od nadace Matouš použije na nákup nového hudebního nástroje.

Šek na 5000 Kč získal i **Klub nadaných dětí při Gymnáziu Vodňany** pod vedením Mgr. Kláry Hunešové. Klub za peníze nakoupil nové deskové hry a pomůcky na pokusy. Klub při Vodňanském gymnáziu se schází jednou týdně, navštěvují ho studenti, které baví řešit logické úlohy, hrát hry a dělat pokusy. Mezi jejich speciality patří únikové hry. V době distanční výuky se klub schází online.

Nadace Jihočeské naděje byla i v letošním roce partnerem krajského kola Logické olympiády. Kromě školních potřeb pro všechny finalisty předal zakladatel nadace a nový hejtman Jihočeského kraje MUDr. Martin Kuba vítězi kategorie C, Vojtovi Pilsovi z Gymnázia Český Krumlov, divokou kartu na Talentakademii, která je unikátním projektem pro nadané studenty v našem kraji. Vojtovi moc gratulujeme.

Fungování nadačního fondu bylo v loňském roce, stejně jako pro všechny ostatní, velmi náročné. Kvůli vládním opatřením musela být zrušena většina pravidelných akcí (například obě kola jarní i podzimní Talentakademie Jihočeských nadějí pro ty nejnadanější studenty jihočeských gymnázií). Ovšem i období, které se zdálo být beznadějně, se fond snažil využít tak, aby přinášelo naději těm, kteří to v danou chvíli potřebovali nejvíce – hned s nástupem první, jarní vlny koronaviru dokázal za pomoci dobrovolníků a podporovatelů zorganizovat rozvoz nákupů a léků pro seniory a získal zhruba 8000 lahvíček s dezinfekcí. Neuskutečnil se ani tradiční Běh Jihočeských nadějí, který se ale v létě podařilo nahradit velkou filmovou tour po Jihočeském kraji s Letním kinem na baterky. Na podporu jihočeských talentů se díky ní podařilo získat zhruba 200 tisíc korun, které byly do poslední koruny rozděleny mezi děti, kterým na rozvoj talentu nebo na studium chybí peníze. Závěr roku patřil dětem z dětských domovů

a Ježíšek pod Strom splněných přání do Písku doručil dárky, o které si děti napsaly. Zvláštní pozornost v letošním roce věnuje nadační fond Jihočeské naděje také aktivitě zaměřené na pomoc maminkám nebo tatínkům, kteří zůstali na péči o dítě sami a v souvislosti s koronavirovou krizí se dostali do finančních potíží. S nástupem do funkce se Martin Kuba, nový hejtman Jihočeského kraje, rozhodl věnovat část svého platu na jejich podporu a následně se k němu připojili i další – díky tomu půjde v příštím roce na podporu jihočeských rodičů samozivitelů zhruba jeden milion korun.

Harry Potter: Mad Head Show – trochu jiný online kvíz

Tomáš Nováček

Chybí vám společenské hry? Jste soutěživí a v době lockdownu si nemůžete svou touhu po vítězství uspokojit? A máte rádi filmové série jako jsou Harry Potter, Star Wars nebo Saw? Vyzkoušejte týmový online kvíz od firmy Endorfin!

Firma Endorfin (endorfin.cz) již nějakou dobu nabízí Mense 10% slevu na své únikové hry. Bohužel v současné době jsou všechny podobné taškařice zakázané, a tak si Endorfin připravil pro své zákazníky další nabídku – tentokrát tak oblíbené (pub)kvízy, ale v online podobě!

Ale nenechte se zmýlit, není to klasický pubkvíz, kde by člověk musel znát knížky nazpaměť, aby měl šanci získat alespoň jeden bod. Pokud očekáváte otázky na drobné detaily z Harryho života, budete pravděpodobně zklamaní. Tady jsou otázky často založeny na kuriozitách z natáčení filmů, jejich různých jazykových verzích, či dokonce vtipných videích, které jsou danou

sérií inspirovány. A ano někdy jsou otázky i trochu o intuici a náhodě.

My jsme měli tu možnost účastnit se kvízu na téma Harry Potter, kde byly ve stylu našeho oblíbeného kouzelnického světa nejen otázky, ale i hudba a moderátor sám. Hravost a atypičnost otázek dělá večer vhodný i pro rodiny s dětmi, i když třeba ne všichni ovládají kouzelná slůvka a znají jména všech postav. Součástí kvízu bylo i hádání obrázků různých bytostí a věcí ze světa Harryho Pottera, které do kamery kreslil moderátor, čímž se akce přiblížila k oblíbené hře Aktivita.

Jako drobnou výtku k celému večeru bych měl nevyrovnanost bodování některých částí soutěže a občas příliš hlasitou hudbu. Není

to ale nic, co by vám s přimhouřeným okem a ovladačem hlasitosti zabránilo si hru užít, a třeba se i něco nového dozvědět.

Pokud vám tedy chybí společenské akce a soutěže, sestavte si svůj tým a využijte velkorysou nabídku firmy Endorfin a zúčastněte se nějakého jejich kvízu s 10% slevou!

Křest sborníku ze soutěže na téma Personifikace

Eliška Anna Kubičková, foto: autorka

Literární soutěž, kterou pořádá SIG Literární tvorba od roku 2015, je tradičně zakončena slavnostním vyhlášením výsledků, spojeným s předáním cen vítězům, vystoupením soutěžících a hostů a křtem sbírky textů ze soutěže. Letos, stejně jako u mnoha dalších kulturních akcí, musel být program upravený a přizpůsobený daným podmínkám. Ceny a sborníky byly zaslány poštou, hodnocení probíhalo v elektronické formě, ale o křest sborníku s autorským čtením jsme nechtěli soutěžící připravit. Původní termín na jaře byl nahrazen setkáním na podzim. I když se někteří účastníci omluvili, sešlo se v historické restauraci Demínka v centru Prahy více než dvacet lidí. Tradičně proběhlo autorské čtení, v němž dostali šanci vystoupit všichni soutěžící, kteří o to projevíli zájem, bez ohledu na umístění v soutěži. Přesto jsme byli rádi, že zazněla v podání autorky

Anny Gajdošové vítězná povídka v kategorii mládeže s názvem Sedmdesát devítka. Vystoupili i někteří už stálí účastníci, jako například básnička Viola Jíchová, oceněná v předchozím ročníku soutěže. Celkem 80 přihlášených autorů soutěžilo ve třech kategoriích, a to dospělí, mládež do 17 let a děti do 11 let. Kvalita textů byla vysoká a porota měla z čeho vybírat. I přes obtížné téma „Personifikace“ se přihlásilo i třicet žáků základních škol, někdy celé třídy. Role kmotry sborníku s názvem Myšky, tužky a roboti aneb duchovní život zvířat a věcí se ujala literární publicistka, básnička, spisovatelka, fotografka a inspirativní žena Radovana Šatánková. Bloky čtení byly prokládané hudebním vystoupením dvojice, kterou tvořili básník a písničkář Vlastimil Shaana Šantroch a spisovatel, nakladatel a hráč na klarinet Jiří Pešaut. Mezi oceněné soutěžící patřila

i paní Marta Francová, která osvěžila akci výstavkou svojí tvorby drobných uměleckých předmětů, obrázků a bižuterie. O několik dnů později již byly kulturní a společenské akce opět velmi omezené, byli jsme proto rádi, že se nám podařilo využít „okno“ v uzavírkách společenského života a na závěr večera si i společně zazpívat.

From the Treasurer

Reprinted from the Mensa World Journal, February 2021, issue 097.

Kia ora! It is again time to talk about finance. I want to focus on two pieces of information: the approved financial statements for the year ended 31 December 2019 and the approved budget for 2021.

To provide you with some background for the 2021 budget, I would like to share with you a brief assessment of 2020 as well.

2019

Financial statements

As you may remember, I shared with you previously information coming from a draft of the financial statements. Now, the

financial statements have been finalised and approved. Income statement for the year ended 31 December 2019 shows a healthy surplus of 53,605 GBP, with revenue sitting at 456,287 GBP and costs at 402,682 GBP. The highest cost is running the Mensa International Office (25%), followed by the organisation of the IBD meeting (20%) and name protection (19%). As of 31 December 2019, Mensa International had 557,985 GBP on bank accounts, and the reserves are reported as 577,891 GBP.

2020

– the year in progress

Revenue level is similar to the previous year based on 2Q2019 vs 2Q2020 analysis, which shows that our turnover side is not significantly affected due to COVID-19 at present (just no growth). Due to the cancellation of the IBD in Montenegro, we saved 70,000 GBP. Additionally, as the planned expenses for Adaptive Testing did not occur, we saved 65,000 GBP this year. Moreover, we saved 10,000 GBP on Development travel due to COVID-19 and 5,000 GBP on the Gathering of Latin American Mensas (GLAM).

2021 Budget

The budget assumes that the component income will be similar to 2019, which

considers the impact of COVID-19, as no growth is predicted in 2020 and 2021. That was the best approach at the time based on information held. As you may know, 7% of your membership fees goes to Mensa International. Please renew your membership in 2021!

The 2021 budget assumes a significant loss due to the variety of factors. Firstly, we safely assumed the turnover (potentially underestimated) and assumed higher costs (especially travel to the World Gathering in Houston). Therefore, the costs are potentially overestimated due to the uncertainty caused by COVID-19 – it is assumed that the cost of international travel might be potentially higher rather than lower. Secondly, we have included 65,000 GBP for Adaptive Testing, assuming that the project will be back on track. Thirdly, we included 37,000 GBP for Marketing, which is related to actively pursuing licensing opportunities.

Nevertheless, as you can see, the 2021 projected loss is funded by 2020 savings. Therefore, we will go through 2021 pretty smoothly. That is the plan, but you need to help us by building our organisation and encouraging others to join us!

I would like to thank you for your attention. If you have any questions do not hesitate to contact me.

Mā te wā.

Jacek Cywinski, Treasurer

From the Director of the Smaller National Mensas: Mensa (and) Politics

Reprinted from the Mensa World Journal, March 2021, issue 098.

I am writing this column during the first week of 2021. The result of the 2020 constitutional

amendment referendum arrived a month ago. The referendum, which asked to limit to two the number of terms an International Elected Officer may serve in the same international office, passed with a clear majority of 79.6%. Voter turnout topped 15,000 votes.

In my opinion, this is a good outcome for two reasons. Firstly, I believe that such a term limit is a good thing in general. New people bring fresh ideas to the table, so after two terms in the same office, even if these terms were not consecutive, ExComm members should step aside and let someone else have a go.

And secondly, the turnout was impressive in itself. 15,000 votes may seem still low, considering that we have almost 150,000 members, but the trend looks good. In the last two international elections, only 6,300 and 7,500 votes were cast, so it seems that

our members are becoming more interested in Mensa politics.

This brings me to my next point: Politics. As Björn Liljeqvist wrote in the December issue, the International Board of Directors (IBD) had a long discussion in the 2020 IBD meeting about “Mensa, Politics, and Opinions”, which is still going on online.

Several National Mensas would welcome international guidelines on what exactly constitutes a “political action”, which according to the constitution Mensa is not allowed to take. They would also appreciate guidelines on how to communicate on difficult topics and rules for ‘edge’ cases on which our constitution is silent or ambiguous. Furthermore, there is a contradiction in our constitution between Mensa’s claim to not have any opinions as an organization

and the many implicit opinions that Mensa has nevertheless. For example, we certainly believe as an organization that Mensa's objectives, which are listed in article one of the constitution, are good and worth pursuing.

Personally, I would like to see this contradiction resolved by a rewording of the constitution along the lines of:

Mensa's goals are... (list of objectives).
The National Mensas are encouraged to

advance these goals. Mensa shall have no aim besides those mentioned in article 1. On any topic that is not covered by the Mensa constitution, Mensa as an organization shall not express an opinion as being that of Mensa.

This, of course, is just a draft. The details will have to be discussed, and of course another referendum would be required to actually amend the constitution in such a way. In my opinion, such a change would

make it easier to pursue the goals listed in article 1, as taking actions (which might be perceived as political) and expressing opinions on the goals would be allowed. At the same time, any request of the kind that "Mensa should do something about X", where X is not an objective listed in article 1, could still be easily rejected by referring to article 2.

Floreat Mensa,

Mark Dettinger

Two new International Communications Officers appointed

Převzato z MI Press Release, 4. 12. 2020, upraveno.

Two new ICOs (International Communications Officers) have recently been appointed: Olivier Müller (PR) and Simone Dogu (Social Media) with two missions: to enhance Mensa International communications, and to help all National Mensas build their own local communication. Mensa International information will be updated on daily basis from now on on Mensa International Facebook (/mensainternational) and Twitter (@MensaInternatl) pages, Mensa International is also back to LinkedIn (Mensa International).

Simone Dogu, Social Media Guru

Simone lives near Frankfurt and works as a consultant and project leader in IT and digital media. She holds a BA in Business Administration, an MA in Innovation Management and, like many of her fellow Mensans, she holds qualifications in a number of other fields. Simone also works as a part-time university lecturer, and has a great deal of experience organising and developing a diverse range of social media channels for voluntary organisations and companies. In addition, she regularly writes articles on the subjects of digitalisation and social media.

Simone has been a member of Mensa Germany since 2015, and she is responsible for a team of ten people whose role it is to coordinate social media and PR/marketing activities for Mensa Germany.

A keen traveller, Simone has met up with Mensans all over the world, and she is a regular guest at the European Mensa Annual Gathering, or EMAG. Never happy to sit on the side-lines, Simone loves to get involved in all kinds of Mensa activities, helping to organise events such as a Spartan race in Maastricht and marathon relays in Hamburg.

"For me, Mensa is a wonderful network with so much potential. We are an international association with many different topics. My goal is to promote international networking within the National Mensas through the use of digital media, and to inform the general public about the topic of intelligence and giftedness." #MensaSociety

Olivier Müller, PR Expert & Journalist

Olivier Müller is a professional journalist and PR consultant for various companies. He divides his time between Geneva and Paris,

covering luxury and aviation-related topics in particular for a dozen or so magazines and specialist websites in Europe. He is also a regular speaker at various events.

In 2008, Olivier Müller set up his own company to manage the writing side of his business, which spans five European countries. Olivier's agency also provides PR and communication consultancy services, helping brands to define and implement their strategies, with a particular emphasis on positioning, messaging and audience. The agency employs five people: a second journalist, two photographers, a community manager and a translator.

Olivier joined Mensa France in 2019 and promptly joined their quarterly magazine staff, where he is currently in charge of the Special Report section. He has also helped to build local Mensa communities and set up various Mensa events.

"The high IQ topic is now very trendy in the media and, as Mensa is the oldest, largest and high IQ society in the world, we are always happy to provide informed responses to any and all questions about intelligence and IQ from the media and public alike. Mensa has tremendous potential, and I am pleased and proud to have the opportunity to play a central role in bringing Mensa and its noble purposes to a worldwide audience."

Olivier Müller

International Communications Officer for PR, Mensa International

communications@mensa.org

Simone Dogu

International Officer for Social Media, Mensa International

digitalmarketing@mensa.org

Mensa Twin Towns Project

Reprinted from the Mensa World Journal, February 2021, issue 097

A pilot project is going ahead to choose some twin towns for Mensa members to get to know each other better. We are an international organisation, after all!

Many cities and towns around the world have sister city arrangements of their own. It was suggested in the International Facebook group recently and a few of us have decided to run with it. We have had an initial meeting online. So far we have a few different countries interested: Finland, USA, Serbia, Taiwan, Australia and France.

When selecting towns or cities to pair with, the time difference is something which needs to be taken into consideration. When we chatted online on a Sunday in November, it was 11.30 pm for me, 8.30 am in the US and 1 pm in Europe. We've discussed the possible scope of this project and have decided on a pilot project with four test groups:

- **Taiwan & Australia: Taipei & Adelaide**
- **France & USA: Paris & New York**
- **Finland & Serbia: Mikkeli & Belgrade**
- **Finland & France: Tampere & Lille**

It is proposed that a small group of say, 5-10 interested members from each country can meet via Zoom or another online platform and introduce ourselves. We can choose one person to do a short presentation about ourselves and our city and then see if we have common interests. It's like having a virtual penfriend. Often, lifelong friendships or even business partnerships can be formed in this way.

Our goal is to test the concept and provide feedback in the next few months. Feel free to get involved if you want to! The objective is to let people get to know each other informally without too many rules and regulations. The concept is to have fun and make new friends around the world.

2020 has been a difficult year, full of challenges. One positive that has emerged is that we have been communicating online,

more than face to face. The Twin Towns Project will build on this growing trend. The first sessions have already been booked and have taken place in early December. Our pilot project organizers are all excited to see how this new initiative will develop and how it can benefit Mensa as an international organization. We all hope that it will provide new travel opportunities and culture exchanges between members.

The project's actual governance is assumed by a group of French people, and the Netherlands host is International SIGHT Officer Henk Broekhuizen who is also on board and keen to get involved. That may be re-organized depending on the number of participants and requirements. The idea is for the groups to meet online, but who knows when things improve, members may even be able to meet one day face to face via SIGHT! Check out discord.gg/jZVAcVh for more info.

Laura Parsons, South Australian StateSec

Mensa's shining stars in the CyberTaipan National Finals Competition

Reprinted from the Mensa World Journal, March 2021, issue 098.

The Australian Mensa team has won 2nd place in the CyberTaipan National Finals, outperforming 112 teams in the national cyber security competition organised by AustCyber.

The achievement was made possible by a close and efficient collaboration among five amazing members: Elenor Craven, Adam Fowler, and Ayden Bottos from Sydney, Peter Susanto from Darwin, and Grace Wong from Perth.

In the first two rounds of the competition, Team Mensa received the highest scores by successfully identifying cyber security vulnerabilities in virtual images of the Linux, Windows, and Windows Server operating systems. All five team members worked collaboratively and operated as an effective team to protect the critical systems.

In the National Finals, Team Mensa had encountered a technical issue where they failed to gain access to the Window images. The team responded in a positive manner and swiftly changed their coping strategies. This amazing attitude and resilience won them second place in the competition.

The prize for winners is an opportunity to join the Work Experience Program of CSIRO,

Australia's National Science Agency, and being mentored by leading scientists and researchers in bioinformatics, astrophysics, machine-learning, and nanotechnology.

Recruiting the Next Mensa Team

Mensa Australia is recruiting participants for the next CyberTaipan competitions in 2021. If you are interested in participating in the CyberTaipan or have any suggestions, please contact Dr Ronald YU, the Australian Mensa National Gifted Children Coordinator, at gcc@mensa.org.au.

CyberTaipan is part of the global Youth Cyber Defence Challenge Network. We want to recommend Mensa in US, UK, and Canada to participate in the corresponding CyberPatriot, CyberCenturion, and CyberTitan competitions. Our 'half-baked' thought is to form a cross-country platform in

which we can share our teaching resources and training materials with Mensa members in different countries.

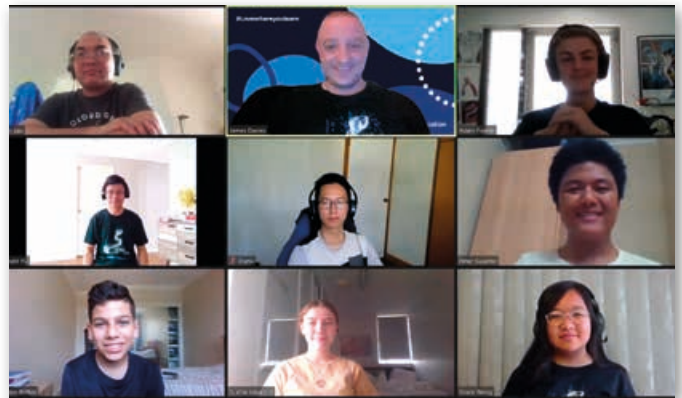
About CyberTaipan

As cyber security becomes a critical priority for countries across the world, we'll need a pipeline of cyber security professionals up for the challenges of the future.

Modelled on the US Air Force Association's CyberPatriot Program, the CyberTaipan competition is part of the Global Youth Cyber Defence Challenge Network. This network has been running for 11 years. In Australia, 114 teams of high school students aged 12-18 were recruited to compete in several rounds of competitions in 2020.

Students were coached by professionals in cyber security and IT sectors.

Dr Ronald YU, National Gifted Children Coordinator, Australian Mensa

From the newsletters and press releases

A good cause:

The Nordic Mensa Fund

The result of a long-standing close collaboration between Sweden, Finland, Norway and Denmark, the Nordic Mensa Fund, was established in 2020 as a common project aiming to realize one of the key missions of Mensa, which is to encourage intelligence research. The objective of the Fund is to support research into the nature, characteristics, and uses of intelligence, for the benefit of humanity. The research may consider physical and medical, as well as psychological, sociological or educational aspects of intelligence and the human brain.

It is funded by grants from the four Nordic Mensa associations and by contributions from individual Mensa members, the general public and other foundations. You can learn more about this great initiative at nordicmensafund.org.

Increasing International Network

After many years of being an Emerging National Mensa (ENM)*, India has made considerable progress in several fields, becoming a Provisional National Mensa (PNM)* in January 2020. Moreover, it is aiming to become a Full National Mensa (FNM) with a well-deserved seat at the International Board of Directors' table in the near future.

Mensa Taiwan (Chinese Taipei) achieved FNM status in October 2020. Their first activities started in 2014, and the group was officially recognized as an ENM in early 2019. They already have more than 500 members.

Last week, less than a year since becoming an ENM, Mensa Peru achieved PNM status. Now with over 130 members, it is a very active and model-like group. In March, Mexico became a FNM after many years of being a PNM. Mexico started its activities in 2008. It now has around 400 active members and great potential to grow.

100% Adaptive & Online

One of Mensa International's main events of 2020 was holding its first ever annual International Board of Directors (IBD) meeting online. During its constitutional referendum, Mensa saw a record number of people voting – in fact, double the previous total.

Last year, the Official Mensa Facebook page reached 26,000 followers (36% growth in 12 months). Mensa's new Workplace community also went from strength to strength in 2020, and online activities continued to grow. From Psychology to Pokémon Go, Humour to Heavy Metal, and Math to Martial Arts, 2020 saw a proliferation of new groups.

New Initiatives and Good Works

Mensa Indonesia raised money to buy protective suits, medical masks, medical gloves and other PPE equipment which was then donated to four hospitals treating COVID-19 patients.

Mensa USA worked with the Mensa Foundation to provide resources and guidance for parents who are currently having to teach their children from home.

News from IBD & ExComm

- The Director of Development, Bibiána Balanyi, recently announced her resignation, to take effect on 11th January 2021. We would like to thank Bibiána for her long and dedicated service to Mensa. A new Director of Development will be elected in the regular elections in a couple of months, and will take office on 1st July 2021. The IBD has not decided on any replacement in the interim, and it is possible that the position will be temporarily vacant until the election.
- The recently created International Standards Committee has now had its first set of members appointed: John Recht (chair), Jean-Marc Rakotolahy, Aloma Parker, Martyn Davies, Morthen Kristian Rintala; the International Ombudsman, Vicki Herd, and the Constitutions Review Officer, John Doktor, will also serve on the committee. The job of the ISC is to monitor compliance with international requirements for national Mensa groups.
- Rules for filling vacancies on the Executive Committee have been adopted by the IBD
- Mensa Peru is recognized as a Provisional National Mensa
- Revised procedure for creating and approving meeting minutes (housekeeping motion)

What's next:

Our plans for 2021

- Licensing: leverage the Mensa brand globally to increase revenue. Set up a single corporate affiliate entity to manage the intellectual property rights of Mensa worldwide.
- Member services: foster growth of our Workplace community; improve the international membership database.
- Adaptive testing project: a business plan will be presented when normality resumes.
- Election 2021 with centralised e-voting.
- External communications: increase PR and social media activities; exploit the 75th anniversary PR opportunities.
- Governance: refactor bylaws and governance documents; publication of a searchable database of all motions; update the strategic plan (near term and long term); an online IBD meeting in Q2 to complement the one being held at the World Gathering.

Events 2021

Teams all over the world are continuously monitoring the situation surrounding the pandemic. If you are interested in attending, please click on the Mensa event websites below in order to stay up to date:

- European Mensa Annual Gathering (July 28 – August 1), Brno, Czechia (emag.mensa.cz)
- IBD Meeting (August 22 – 25), Houston, USA (ibd2021.us.mensa.org)
- World Gathering (August 24 – 29), Houston, USA (ag.us.mensa.org)
- International NYE Silvensa (Dec 28 – Jan 19), Sundsvall, Sweden (silvensa.org)

Where Mensans live

We have around 145,000 members in 100 countries, and our community spans every continent except Antarctica. The biggest groups can be found in:

- American Mensa - 44,160
- British Mensa - 18,264
- Mensa Germany - 15,132
- Mensa Sweden - 7,304
- Japan Mensa - 4,770
- Mensa France - 4,345
- Mensa Netherlands - 4,144

Zimní krajina

Adéla Kučerová

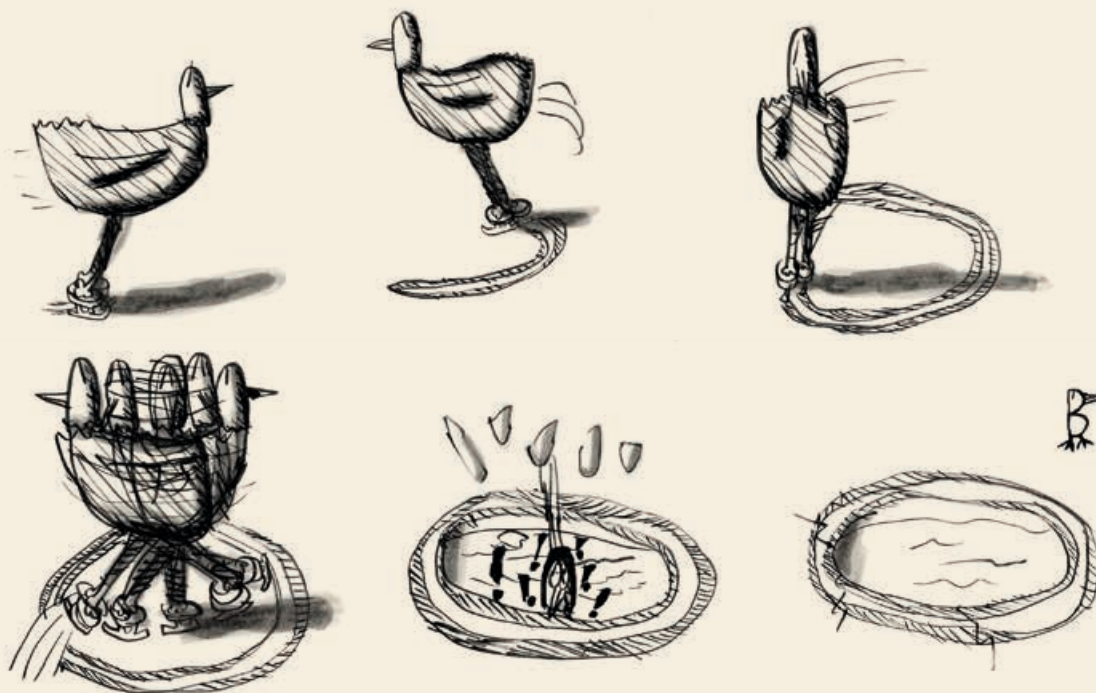
Ach zimo, ty jsi tak krásná! Přicházíš každý rok a přinášíš s sebou svou zimní výzdobu. Tvůj příchod prozradí chladný až mrazivý vítr, který při průletu vysokými hornatými skalami hraje svou překrásnou zimní písničku. Většina tváří se zimou začíná rychle červenat a teplého zimního oblečení už je potřeba.

Dny jsou příliš krátké, noci až moc dlouhé! V zimním období se nám zkrátka vstávat nechce, to protože tma se jen tak nerozuteče. S nocí přichází větší síla mrazu. Rybníky zamrzají, děti brusle vyndávají, nechtějí promeškat už ani minutu!

Když zima dorazí ve své plné síle, přináší s sebou svou bílou peřinku. Stromy, keře, cestičky schovají se pod měkoučké bílé polštářky. Statisíce vloček padají k zemi, bílé začínají být i skalní hřebeny.

Ptáčci, již doposud zpívali své velkolepé symfonie, musejí své koncerty přesunout na jaro. To kvůli kruté zimě, která nemá slitování, nás vždy na podzim opouští. Ovšem najdou se i jednotlivci, kteří tady zůstanou, čekají je zlé časy, doufejme, že přežijí.

Zima zkrátka umí žít. Všichni zachumlaní v teplíčku a snížek pokrývá každíčkou cestíčku.

autor: Bartek Bocian

Noc vědců plná robotů

Filip Cimburek, 13 let, sekunda Mensa gymnázia

Několik let jsem se věnoval robotice a moje náklonnost k robotům stále trvá, takže když jsem se dozvěděl, že téma Noci vědců je „Člověk a robot“, bylo mi jasné, že do toho chci jít i tentokrát. Kromě jiného jsem se zúčastnil i robosoutěže.

První úkol byl poslat fotku s robotem. Já poslal svého prvního naprogramovaného robota z kroužku programování Lego Mindstorms. Další dvě kola byla plná úkolů v PDF a online hra s kvízem na téma Mendelova včelína. Tak jsem se dozvěděl něco víc o včelách i o Mendelovi. Poštěstilo se mi vyhrát v prvním a ve třetím kole. Jednou z výher byla knížka, která sice vypadá, že je pro mladší, ale když jsem ji otevřel, zjistil jsem, že jsou tam i nečekaně podrobné informace. Zvlášť se mi tato kniha bude hodit pro můj školní projekt. Vytvářím totiž tento rok pracovní sešit matematiky pro 2. třídu, kde je hlavní postavou právě robot a jeho okolí. Celá akce mě bavila hlavně díky tomuto tématu, které

je mi dost blízké, ale protože byla soutěž rozložená do tří týdnů, tak mě i bavilo čekat, co přijde dál.

Na fotce můžete vidět již zmiňovanou knihu, poté placku, klíčenku s glóbusem (klíč není součástí výhry) a vstupenky do technického muzea v Brně. To chceme navštívit, ideálně už letos, když to loni ne(vy)šlo. A i s Mendelovým muzeem, kde jsem vyhrál skleničku. Z Mendelova muzea mi dokonce psali, že mě chtějí poznat osobně. V Brně už jsme byli ve VIDA! zábavném vědeckém centru, pro toho, kdo ještě nebyl, určitě doporučuji (až otevrou).

Přestože byl program Noci vědců zajímavý, spousta akcí – přednášek – byla online, doufám, že ročník 2021 bude už normální. Vzpomínám na vystoupení s experimenty naživo, účast na pokusech v laboratořích atd. Snad už letos.

Když přijde Zima

Sebastián Osadník

Pozdě, až koncem podzimu, přichází paní Zima. Jen tak tichounce. Je celá bílá. Obličej má z ledu, vlasy jsou plné sněhu. Na hustém obočí jí visí rampouchy.

Musí obletět celou naši planetu! Nejvíce práce má na ledových špičkách Země.

Děti se ze sněhu radují. Mohou jezdit na saních a koulovat se. Stejně se radují některá zvířátka, která celou zimu spí.

Jak vypadá Zima

Amélie Königová

Zima je nádherná tím, že padá sníh. Jak asi vypadá paní Zima, která nám dělá radost? To nevím, ale zjistím to... Jakou má moc? To vám řeknu! Něčeho se dotkne, třeba vody, zmrzne to. Zima je prostě krásná tím, že je krásná...

Krásná Zima

Richard Škopek

Na konci podzimu se hodně ochladí. To paní Zima začne uspávat některá zvířátka a svými šaty dělá sníh a led, který se krásně třpytí. Paní zima je krásná. Má třpytivé ledové vlasy. Jezdí na mraku, který vypadá jako velký tlustý pták. Těším se, až přijde opravdovská Zima. Nevidíme ji. Ta se pozná tak, že padá sníh, je chladno a na řece se dělá led. Na každém kopci se dá bobovat nebo sáňkovat. Často chodím k řece krmit divoké kačenky. Je mi jich líto, protože mají velký hlad.

Zimu máme rádi, protože v zimě jsou Vánoce a ty se líbí úplně všem, i těm, kteří musí uklízet chodníky nebo topit v kamnech...

Zima

Samuel Třeštík

Jé, první sníh! To paní Zima střílí rachejtle! Má bílé šaty a dlouhé, ledové vlasy. Lítá na velkém mraku přes celou zeměkouli, aby nám přinesla trochu toho sněžení!

Když se nazlobí, je bouře. Bum, padl strom! Prásk, letí rampouchy ze střechy. Celý svět se změní v bílou sněhovou mlhu.

Ledová Zima

Viktor Vícha

Brr, to je ale zima! To paní Zima prošla. Přesto, že je průhledná a dospělí ji nevidí, vím, jak vypadá. Je celá bílá. Vlasy jsou ze sněhu. Když jimi zatřese, tak z nich vypadnou sněhové vločky. Šaty jsou studené. V ruce má sprej, kterým dělá vločky. Když se Zima nazlobí a foukne, tak je ledová bouře.

Hrajeme si s koulemi aneb Sport gentlemanů

Pavel Mašek

Dlouho jsem přemýšlel, jak mohu přispět tou troškou do mlýna, a když na mne v e-mailu vyskočila připomínka uzávěrky časopisu, bylo jasno. V následujících řádcích vás seznámím se sportem, který si někdy vyzkoušel pravděpodobně stejný nebo ještě větší počet lidí než fotbal. S kulečníkem. Nebo billiardem?

Hned na začátku je třeba si ujasnit dva základní pojmy, abychom se v následujícím textu neztráceli a abychom v budoucnu netrápili uši závodních hráčů nebo obsluhy, která v herně vydává koule. **Kulečník a billiard jsou jedno a to samé.** Kulečník je český překlad anglického výrazu billiard. Tak je to jednoduché.

Pravděpodobně se nikdy přesně nedozvíme, kdy a jak vznikl. Asi nejčastěji ale prameny uvádějí 12. století v Anglii, kde lidé posunovali koule zahnutými dřevěnými tyčemi po trávníku skrze branky. Francouzi se později rozhodli trávník vyměnit za stůl s mantinely, zrušili branky, narovnali hole a položili tak základy dnešní verze. [1]

Charakteristika

Kulečník je opravdu sport, i když ho spousta lidí vnímá pouze jako volnočasovou hru. Řadí se do stejné kategorie jako například šipky, bowling a kuželky (ano, to jsou dva odlišné sporty), tedy „sporty zaměřené na přesnost“. Můžeme se setkat také s označením „senzomotorické sporty“ [2] nebo podle GAISF s pojmem „koordináční sporty“. [3] Na závodní úrovni pak jde výhradně o halový sport.

Jako kulečník se označuje hra, při níž dva nebo více hráčů podle předem stanovených

pravidel strkají koule po stole s kapsami (hráči moc neradi slyší slovo díry) nebo bez nich. Sbírají body a vítězem se stává hráč, který dosáhne jako první předem stanoveného počtu bodů.

Z úplně základních termínů zmiňme alespoň strk a karambol. Strk (někdy se mu také říká štouch, a i když to ve své podstatě není špatně, moc se tento termín nepoužívá) je pohyb tágem uvádějící kouli do pohybu. Jsou různé strky, jako například jump, tahák a další. Karambol, jak se dále dozvíme, je jednak druh kulečníku, jednak i označení pro srážku koulí. Nebo taky aut.

Náčiní

Stůl – Podle disciplíny různých velikostí s kapsami i bez nich. Deska je obvykle z břidlice (u levnějších stůlů ze dřeva) a podílí se nejvíce na hmotnosti stolu. Je potažena plátnem/suknem různých barev a drsnosti, opět podle disciplíny. Mantinely jsou z pryže, kapsy jsou plastové nebo ze sítky. Z důvodu ceny a prostoru má jen malé procento hráčů stůl doma.

Koule – Původní hliněné byly později nahrazeny slonovinovými. Z důvodu jejich ceny, ochrany zvířat a technického vývoje se přešlo na plastové. V dnešní době závodní

hráči nehrají téměř s jinými koulemi než aramithovými (říká se jim podle společnosti, která vyvinula jejich speciální materiál, ze kterého se vyrábějí například i bowlingové koule).

Trojúhelník – Slouží ke správnému nastavení koulí na stole, nepoužívá se ale při všech disciplínách. V dnešní době se začínají používat spíše tenké plastové podložky, které zajišťují přesnější postavení koulí.

Tágo – Bylo a zpravidla stále je vždy dřevěné, průměr se zmenšuje od hráče směrem ke kouli. Skládá se z jednoho nebo dvou dílů. Dělené tágo má dle preference hráče, a hlavně disciplíny závitový spoj v různých bodech, nejčastěji však v polovině a níž (blíže k hráči). Na kraji špičky je nejčastěji bílá kostice. Jedná se o kus plastu, který mimo jiné zabraňuje štěpení dřeva, deformaci kůže a přenáší/tlumí energii. Na špičku tága se lepí kůže, nejčastěji přírodní, vepřová, levná tága mají kůži nalepenou na kusu kovu se závitkem pro snazší a rychlejší výměnu. Kůže zabraňuje sklouznutí tága po hladkém povrchu koule a zajišťuje přenos vektorové síly na kouli.

Křída – Nejmenší ze základního vybavení hráče. Křída se nanáší na kůži, zvyšuje přilnavost/tření mezi kůží a koulí. Hráči preferují různé tvary, tvrdosti, materiály (nejčastěji kombinace korundu a křemíku). Jelikož každý hráč má jiný grif křídování, mění tvar křídý v průběhu času unikátně a kvůli zachování soustředěnosti při hře si ji hlídá jako oko v hlavě.

Ostatní – Hrabičky slouží pro prodloužení hráčova dosahu, mají různá zakončení. Hráči dále používají různé nástavce k prodloužení tága na dlouhé strky, rukavice a jiné. Za nezbytné náčiní se dá považovat například i vysavač nebo kartáč. Čistý a hladký povrch stolu je nezbytný pro kvalitní hru.

Druhy kulečníku

Celosvětově se kulečník dělí na tři základní druhy – snooker, karambol, pool (někdy se používá označení poolbilliard). Každý má své disciplíny v různé podobě s různými pravidly, ve většině případů je však hra jednotná. Já vám představím pool, který široká veřejnost v ČR hraje nejčastěji a také často podle špatných pravidel, zbytečně složitě.

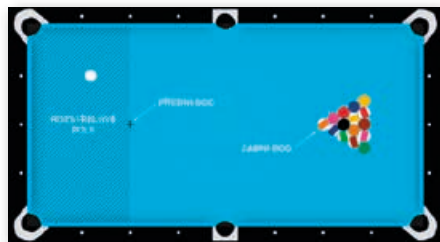
Pool má tři základní disciplíny – osmičku, devítku a čtrnáctku (též nekonečnou nebo 14.1 nekonečná, označuje se i jako královská disciplína).

Osmička

Lidé nejčastěji hrají osmičku (též 8-ball). Je to hra s 16 koulemi: osmi celobarevnými (tzv. celé), z nichž je jedna černá výsadního postavení pro obě strany, sedmi bílými s barevným pruhem (tzv. půlky) a jednou bílou, stále častěji s červenými puntíky. Proti sobě hrají dvě strany o jednom či dvou hráčích stejného či smíšeného pohlaví.

15 koulí se staví do tvaru rovnostranného trojúhelníku na jedné straně stolu, kdy se horní koule staví na vyznačený bod a spodní řada je rovnoběžná s krátkým mantinelem. Černá koule má pozici uprostřed trojúhelníku, v levém a pravém spodním rohu musí být jedna půlka a jedna celá, na stranách nezáleží. Koule se staví co nejbližší k sobě, měly by se všechny dotýkat. Známé roztáčení černé tak není na místě. Mezery mezi koulemi „pohlují“ energii při rozstřelu, koule se správně nerozjedou a hra je pak náročná.

Dle dohody vítěz rozstřeluje. Bílou kouli si staví kamkoli v rozstřelovém poli, tj. obdélníku mezi krátkým mantinelem a často vyznačenou spojnicí druhých diamantů (značky na okrajích stolu) směrem od hráče. Nemusí ji stavět na „bod“, střed spojnice (častá chyba).

Stůl při rozstřelu,
zdroj: www.billiardclubhk.cz, upraveno

Rozstřel je regulérní, pokud se jakéhokoliv z mantinelů dotknou celkem čtyři barevné koule, bílá nespadne do kapsy, žádná koule nespadne ze stolu. Pokud byla splněna výše zmíněná pravidla a do kapsy spadl jakýkoliv počet barevných – včetně černé – hráč pokračuje. Případně potopená černá se vrací na spodní bod. Je-li obsazen jinou koulí, tak co nejbližší bodu směrem od spodního mantinelu po ose stolu.

Pokračující hráč si volí, které koule budou jeho. Volbu musí stvrdit potopením předem nahlášené koule do předem nahlášené kapsy. Netrefí-li správnou kapsu, pokračuje volbou soupeř, dokud výběr nestvrdí správným potopením. Hráč před každým strkem musí nahlásit, jakou kouli do jaké kapsy hraje a během jednoho strku může potopit jakýkoli počet svých nebo soupeřových koulí, vždy ale musí bílou koulí jako první trefit hlášenou koulí, a ta musí spadnout do nahlášené kapsy. Nestane-li se tak, jde ke stolu soupeř.

Po odehrání všech vlastních koulí potápí hráč kouli černou a musí nahlásit, do jaké kapsy potápí. Určení kapsy platí vždy pro jeden strk, při další návštěvě stolu se volí znovu.

Vyhrává hráč, který první potopí černou kouli. Černá se nehraje povinně do protilehlé kapsy oproti poslední potopené, nehraje se odrazem o mantinel, hráč na ni nemá dva pokusy při jedné návštěvě stolu (časté chyby).

Faulu

Hráč se může dopustit při hře faulu. Po faulu pokračuje soupeř a hraje vždy pouze jednou (častá chyba).

Spadne-li při rozstřelu bílá do kapsy nebo ze stolu, pokračuje soupeř, bílou staví do rozstřelového obdélníku a musí hrát směr původní trojúhelník (bílá musí přejet pomyslnou čáru). Spadne-li jakákoli barevná koule při rozstřelu ze stolu, pokračuje soupeř, spadlé koule se dávají do kapsy, pouze černá se vrací na bod zmíněný výše.

Po faulu během hry je scénář vždy stejný, soupeř staví bílou kamkoli na stole a pokračuje. Faulu se hráč dopustí: trefí-li bílou koulí nejdříve kouli soupeřovu, nedojede-li žádná koule po prvním karambolu s bílou na mantinel, spadne-li bílá do kapsy nebo ze stolu, netrefí-li hráč bílou jakoukoliv svoji koulí na stole, dotkne-li se tágem bílé koule při jednom strku dvakrát, pokud se jakékoli koule dotkne jakoukoli částí těla nebo oděvu (i chlupem na ruce, vlasem...), nedotýká-li se při strku alespoň jednou nohou podlahy nebo použije-li místo bílé koule jinou kouli jako bílou. Z posledního zmíněného vyplývá, že bílou koulí strkám

odkudkoli na stole, nemohu si ji dát dál od mantinelu a ulehčit si strk (častá chyba).

Hráč okamžitě prohrává, pokud během hry při jeho návštěvě u stolu spadne do kapsy černá, neodehrál-li všechny své koule.

Závěrem

Kulečník se často označuje jako „sport králů“ nebo „sport gentlemanů“. Historicky kvůli vysoké ceně a vzácnosti slonoviny měli stoly pouze nejvyšší představitelé státu a největší boháči. Dnes je relevantnější zmiňovaný gentleman. V kulečníku je nad výhrou postaveno jen jedno – fair play. Jako každý jiný sport má kulečník své rozhodčí, kteří jsou jen lidé, a často není v jejich silách vidět, jestli se hráč dotkl koule svým chlupem na ruce. Hráč to však cítí a je jeho ctí se přiznat. V televizních přenosech je přiznání faulů běžně vidět a ne jednou se stalo, že to znamenalo prohru celého zápasu. Mějme na paměti, že sport má šlechtit ducha a hlavně se u něj musíme dobře bavit. Takže je vlastně jedno, podle jakých pravidel hrajeme, hlavně budme fér k soupeři a dobře se bavme.

[1] Mistrovské karamboly, Zoltán Kováč, Zdeněk Vlach, S – GROUP s.r.o., 1999

[2] Fyziologie sportovních disciplín, Mgr. Martina Bernaciková, Ph.D., mensa.click/eo, k 1. 1. 2021

[3] World lacrosse, mensa.click/ep, k 1. 1. 2021

Díky, Menso!

Jan Lacina

Dnes jsem si psal seznam svých zaměstnání, výpis charakterizoval bouřlivé mládí a posledních pár let konzervatismus. Mám proto náladu trochu bilancovat a již dlouho jsem si přál napsat do Mensy vzkaz. Venku je krásný zimní den, svítí sluníčko a obchody po druhé vlně covidu byly před čtyřmi dny znovu otevřeny, vánoční atmosféra je tu. Rád bych čtenářům sdělil, jaké může mít členství a existence Mensy důsledky, mimo jiné mnohé a ctihodné.

Když to shrnu, bez touhy po lítosti říkám, bylo to těžké dětství. Těžký rozvod rodičů a osamělost dopadla na vývoj osobnosti svou měrou. Nevím přesně, asi ve 14 letech jsem dostal první počítač. To mne ovlivnilo na celý život, ale byl na něm také nainstalovaný IQ test. Byl jsem zvědavé dítě a hned ho proklíkal. Tehdy mi vyšlo nadprůměrné IQ. Bral jsem to ale jako něco nepodstatného a informace zapadla. Následovalo těžké období samoty, absence dozoru, výchovy i citu, úpadek ve studiu, alkohol, zahálka, a nakonec přes drogy taneční i pokusy s těmi nejtvrďšími. Deprese střídající mánie a jak jsem říkal,

bouřlivé dětství. Tento neharmonický vývoj osobnosti dopadl na příštích 15 let mého života a vybral si svou daň.

Vystřídal jsem mnoho druhů zaměstnání, bydlišť a míst, zažil mnoho psychotických stavů a závislostí. Kolem třicítky si teprve vše začínalo sedat. Než mi bylo 30, stalo se pár zázraků a díky štěstí osudu jsem krátce po 30. narozeninách zavadil o místní organizaci Mensy. Nedalo mi to, přemluvil jsem svou tehdejší přítelkyni a šli jsme na testy. Vzpomínka na tehdejší dětský test tam stále byla, ale nepřikládal jsem jí důležitost. Zkusili jsme to a výsledky nám byly po chvíli řečeny. Oba jsme měli IQ nadprůměrné a s přítelkyní dokonce s rozdílem jednoho bodu. Což se v budoucích letech stalo terčem mnoha vtipků. To, co v následujících osmi letech přišlo, bych čekal tak maximálně v americkém filmu s happy endem.

V první chvíli si to člověk neuvědomí, ale jaký dopad měl výsledek testu na mé sebevědomí a následně jaký dopad mělo mé sebevědomí na osobní i profesní život, to bych nečekal. O tom jsem Vám chtěl právě říci. V následujících letech jsem byl

na psychiatrii diagnostikován přibližně poruchou někde ve spektru mezi známou maniodepresí a neméně známou schizofrenií. Nejen díky získanému sebevědomí byla pro mne diagnóza velkou úlevou. Pustil jsem se do léčení. A úspěšná cesta léčby byla velkým darem. Od té doby jsem se nedotkl kapky alkoholu. Po několika letech stabilizace jsem začal docházet na psychoterapii, kde jsme postupně otvírali skříňky mého nevědomí a pracovali s různými vnitřními démony.

Pocit jistoty, stability a spokojenosti rostl. Nastoupil jsem na vysokou školu a splnil si dětský sen, ve svých 37 letech jsem ke svému úžasu dokončil bakalářské studium a těším se na pokračování. Další dveře snu se nečekaně začaly otevírat ihned poté. Absolvoval jsem seznámení s psychoterapeutickým výcvikem a vydávám se cestu budoucího terapeuta. Chci pomáhat lidem překonávat mimo jiné i podobnosti, které potkaly mne a které jsem i já s pomocí ostatních překonal.

Tak jsem Vás chtěl pozdravit a snad potěšit jedním příběhem s dobrým koncem.

Přeji jen to nejlepší do nového roku 2021.

Hod knižní perlou

Petra Š. Holubová

Občasné poznámky čtenářovy. Střípky z knih. Sbírané s radostí z objevování. Psané do diáře s nadějí, že nebudou zapomenuty. Po léta zastrčené, zaprášené a pak... objevované znovu.

„Jak jistě víte, průměr kruhu se promítá do jeho obvodu. Obvod by ho měl obsahovat třikrát. Že byste tomu nevěřili!? No vidíte. A je to tak? Houby. Tři celé čtrnáct a spousta dalších čísel za tím. A nemá to konce, ta pakáž. Víte, jak mě to deprimuje?“ „Předpokládám, že vás to musí velmi deprimovat,“ přikývl Těpic. „Správně. Pořád se mi vnučuje myšlenka, že Stvořitel vytvořil nějaké vadné kruhy. Vždyť to je takové číslo, které nedává smysl! Podívejte, tak třeba tři celé pět, to bych bral. Nebo tři celé tři! To aspoň hezky vypadá.“ S odporem zíral na koláč... „Tři celé čtrnáct. Copak to je nějaké číslo? Někde někdo určitě postavil vesmír, který má solidní a uctivý přístup ke... ke...“ zíral chvíli nepřítomně na stůl, „ke koláčům. A ne nějaké pitomé číslo, které nemá konec.“

Terry Pratchett, Pyramidy

Jsou boje, které v nejhlubším nitru touží po prohře.

Michal Ajvaz, Cesta na jih

Všem tvorům pod širým nebem je přece dán do vínku instinkt lovu! A ti, co zběhli k vegetariánství, to dělají jen proto, že rostliny při vraždění nekřičí. Lov je základní kočičí přirozenost.

Hiro Arikawa, Kočka na cestách

Přistihl jsem se, že si přeji, aby mě příroda také stvořila tak jednoduše. Kolik probdělých nocí jsem si mohl ušetřit, kdybych byl obdařen méně složitým myšlením? Nespočet!

Ingvar Ambjornsen, Elling – Pokrevní bratři

Pro dva lidi je jen určitá míra lásky: ohraničená a nezměnitelná. Nemiluj příliš, chceš-li být milován; vyčerpáš sám všechnu lásku, určenou pro dva.

Viktor Dyk, Krysař

Mysleli jsme si, jaké máme problémy. Jak jsme mohli vědět, že jsme šťastní.

Margaret Atwoodová, Příběh služebnice

Máte také své perličky?

**Napište mi a podělte se.
petra.holubova@mensa.cz**

Radši bojovat s drakem než volat v japonštině do domova důchodců.

Anna Cima, Probudím se na Šibui

Pokud by byl svět plný samých nenahraditelných bytostí, měli bychom vážný problém...

Haruki Murakami, 1Q84

Melodie souznění aneb kniha Zvláštní znamení

INZERCE

Kniha (synonyma – almanach, deník, eseje, poezie, filozofické glosy, fejetony, povídky)

Zvláštní (synonyma – nečekané, překvapující, neobvyklé)

Znamení (synonyma – okamžik, přítomnost v minulosti a budoucnosti, zlom v čase, dotyk)

Autorky:

Blanka Vávrová (text a poezie),

Yvona Horáková (fotografie)

Důvod k přečtení: S knihou Zvláštní znamení budu hledat odpovědi, smysl a krásu ve zdánlivé obyčejnosti a všednosti i právo být sám sebou a najít svou originální cestu životem. Kniha Zvláštní znamení je skutečně zvláštní. Zvláštní svým rozsahem, zvláštní šíří literárních forem a žánrů, zvláštní tématy, jichž se dotýká. Unikátnost publikace spočívá v mimořádném propojení uměleckého textu, poezie a fotografie.

Blanka Vávrová:

V průběhu společného koncertu Slunovratu s Javory jsem si uvědomila pomíjivost a dočasnost lidského času. Byl to nečekané hluboký a silný prožitek. Na počátku zrodu knihy Zvláštní znamení bylo troulalé přání čas pozastavit, prodloužit chvíle vzácné rezonance, neopakovatelného souznění a přiblížení se k zásadním lidským hodnotám. Kniha je sama o sobě křehká a nekomerční. Měla by čtenáři umožnit hledání vlastních cest – cest ke svým Znamením, s nimiž se dnes a denně setkává. Zve čtenáře do světa, který ho obklopuje stejně jako mě. Do světa, v němž je možné objevit plno zážraků a podivností. Je to svět Zvláštních znamení.

Yvona Horáková:

Cesta k finální podobě fotografií v knize byla dlouhá a náročná. Hledaly jsme, jak nejlépe vyjádřit představu o každém z jednotlivých Znamení – obrazem i slovy – v co nejtěsnějším souznění a jednoduše.

Usilovala jsem o to, aby se ve fotografiích objevilo zvláštní nepojmenovatelné krásno. Věřím tomu, že se podařilo alespoň částečně zachytit poselství Znamení, jež nás všechny každodenně obklopují. Jen je mnohdy nedokážeme vnímat – čistě, jasně a přímo.

Myslím, že černobílá fotografie otevírá v divákovi mnohem víc možností, jak proniknout k sobě samému, přiblížit se k vlastnímu pojetí znázorněného a dotvořit si ho vlastní barvou – zcela jedinečnou a nekonformní. Jako je nedoslovná poezie, tak černobílá fotografie poskytuje pozorovateli mnohem více svobody a nekonečné množství metaforických sdělení.

Kniha Zvláštní znamení je almanach různorodosti. Věřím, že si čtenář najde svou melodii, s níž bude souznět.

Zaujala Vás kniha? Chcete se dozvědět více? Máte o knihu zájem? Napište nám na bvavrova@seznam.cz nebo yvona.horakova@seznam.cz.

Osvědčené programy pro vaše podnikání

www.stormware.cz

POHODA

Ekonomický software

*Chytrá
spolupráce je
cesta k úspěchu*

PAMICA

Personalistika a mzdy

Páry, párky, pářečky aneb zajímavosti o párování

Hana Kotinová

Není radno být člověku samotnému, a tak tvoříme páry. Ne, nebudu se tu pokoušet o filozofickou debatu a ukážu vám, jak se páruje turnaj. První dva způsoby jsou známé a používané, když zrovna po ruce nemáte hotovou párovací tabulku pro příslušný počet hráčů nebo losovací program, další dvě možnosti jsem objevila během programování herního serveru a řešení párování hráčů v online turnajích.

Organizování turnaje znamená mít člověka nebo program, který ví, jak přítomné hráče uspořádat do dvojic, a to tak, aby turnaj byl spravedlivý a jasně určil toho nejlepšího. Turnajových systémů je několik. Běžného vyřazovacího pavouka asi zvládne naložovat kdokoli, ale to rozhodně není nejlepší systém. Běžně se používá systém švýcarský, ten však vyžaduje větší vhléd a při větším množství účastníků se bez počítače prostě neobejdete. My se teď zaměříme na systém každý s každým. Ten je ideálně spravedlivý, jen není kvůli spotřebě času dobře použitelný, pokud se turnaje účastní větší množství lidí.

Základní pravidlo při párování zní, že spolu nesmí hrát stejní hráči vícekrát. Další pravidlo říká, že by každý měl přibližně stejněkrát začínat, jako hrát druhý v pořadí. (Uvažujeme pouze hry pro dva hráče.) S vytvořením dvojic a nějakým jejich rozřazením do jednotlivých kol byste si možná po chvilce hledání poradili i bez znalosti problematiky, ale jak nějak spravedlivě zařadit tu barevnost, nazvěme-li prvního bílým a druhého černým, to už je oříšek, a poměrně tvrdý.

Dvojice můžete vytvořit dvěma způsoby. Ten první používá tabulku $N \times N$, kde N je počet hráčů. Takovou stejně budete potřebovat na zapisování výsledků.

	A	B	C	D
1-A				
2-B				
3-C				
4-D				

Mějme tedy tabulku pro čtyři hráče. Hráče si očíslováme. V prvním kole spolu hrají hráči na hlavní diagonále. (Diagonála zleva doprava je proškrtnutá, protože hráč nemůže hrát sám se sebou). V našem případě tedy A s D a B s C. Obě dvojice nám tu vlastně vyjdou dvakrát. Barevnost se určí takto.

Pokud je uprostřed diagonály proškrtnuté políčko, jako první hraje hráč s vyšším číslem. Pokud na diagonále proškrtnuté políčko není, jako první hraje hráč s nižším číslem. V dalších kolech bereme diagonálu těsně nad tou poslední použitou, a protože počet dvojic postupně ubývá, vezmeme současně nejspodnější nepoužitou. Jednotlivá kola by tedy byla v polích takto:

	A	B	C	D
1-A		3k	2k	1k
2-B	3k		1k	3k
3-C	2k	1k		2k
4-D	1k	3k	2k	

Druhá možnost je taková, že si připravíme jen tabulku párů. Nejdříve určíme její rozměry. Hráčů je N . Je-li N liché, přidáme do seznamu hráče označovaného „bye“ a zvýšíme hodnotu N o 1. Tabulka bude mít $N-1$ řádků a $N/2$ sloupců. Mějme tedy 5 hráčů. 5 je liché číslo, N se změní na 6 a připravíme si tabulku s pěti řádky (každý hráč bude hrát s pěti soupeři) a třemi sloupečky (počet dvojic). Tabulku začneme vyplňovat čísly od 1 do $N-1$ hezky odshora po řádcích.

1	2	3
4	5	1
2	3	4
5	1	2
3	4	5

Ve druhém kroku budeme opět vyplňovat jednotlivá pole. Zakryjeme si první sloupeček a postupně vyplňujeme čísla 1 až $N-1$, ale tentokrát odspodu, od pravého dolního rohu.

	5	4
	3	2
	1	5
	4	3
	2	1

Nová čísla zapisujeme vpravo vedle již vepsaných, takže výsledná tabulka teď vypadá takto:

1	25	34
4	53	12
2	31	45
5	14	23
3	42	51

Zbývá dořešit první sloupec. Tam zapisujeme číslo N , střídavě vpravo a vlevo, začínáme vpravo. Finální tabulka tedy vypadá takto:

16	25	34
64	53	12
26	31	45
65	14	23
36	42	51

Tyto dva postupy jsou poměrně známé. Máme ale ještě jiné možnosti, jak tabulku vytvořit. Připravíme si tabulku se stejným počtem řádků a sloupců jako v předchozím případě. První řádek vyplníme tak, že si seřadíme čísla vzestupně a párujeme spolu vždy první a poslední z těch, co ještě zbývají.

Řádek bude vypadat naprosto stejně jako u předchozího způsobu. Vyplníme první sloupec – párujeme prvního hráče se soupeřem nejnižšího možného čísla, tedy začneme dvojicí 1–2, v dalším řádku 1–3 atd. Krásně nám to vyjde až do konce. Jdeme vyplňovat druhý sloupec. Podíváme se na tentokrát na vyšší číslo z první řádku, to budeme opisovat na druhou pozici. Na první pozici zapisujeme číslo o jedna vyšší, než máme zapsané o řádek výše. V prvním řádku máme dvojku, takže po ní je trojka, do druhého řádku tedy píšu 3 + vyšší číslo z prvního řádku, do dalšího 4 + vyšší číslo atd. V okamžiku, kdy bychom měli psát dvě stejná čísla, napíšeme opisované číslo a číslo nejvyšší, tedy při našich 6 hráčích, když jsem ve druhém sloupečku a opíšu číslo 5, napíšu 45 a do dalšího políčka nikoli 55, ale 65. Teprve potom řadu dokončím, a jakmile ji dokončím, pokračuji od čísla 1. A stejně se vyplňují i další sloupečky. Vezměme nějaké vyšší číslo, aby to bylo lépe vidět, třeba dvanáct. Opisuji 12 a nejsem v prvním sloupci, řekněme, že v prvním řádku je dvojice 9–12, což znamená, že hraje 20 hráčů. Takže sloupec vyplňuji hodnotami (9–12), 10–12, 11–12, 20–12, 1–12, 2–12 atd.

Problém je samozřejmě v tom, že takto k sobě určíme jen páry. Určení, kdo hraje první, je ale jednoduché a něco už v tomto směru naznačil první způsob tvoření tabulky. Řekli jsme, že pokud je uprostřed diagonály proškrtnuté políčko, hraje jako první hráč s vyšším číslem. Pokud na diagonále proškrtnuté políčko není, hraje jako první hráč s nižším číslem. No a když nemáme diagonálu, tak si budeme všimnout rozdílu čísel hráčů. Vzejde z toho pravidlo: Je-li rozdíl čísel hráčů lichý, pak začíná hráč s nižším číslem. Je-li rozdíl čísel hráčů sudý, pak začíná hráč s vyšším číslem. Jenže každé pravidlo může mít výjimku a ta tu také je, a to u dvojice hráčů, kde je hráč s nejvyšším číslem. Tam platí pravidlo, že s hráči z první poloviny (s nízkými čísly) hraje nízké číslo první, naopak s hráči z druhé poloviny (vysoká čísla) hraje jako první hráč s nejvyšším číslem.

Když se podíváme na tabulky pro různé počty hráčů, dá se vysledovat ještě jedno obecnější pravidlo. Hraju-li s hráčem č. 1, hraju s ním v tom kole, které odpovídá mému číslu, kromě situace, kdy jednička hraje s hráčem N, tento pár spolu hraje vždy v prvním kole. Když se podíváme na tabulky

s vyšším počtem hráčů, zjistíme, že se tabulka dá vytvořit i následujícím postupem.

Do prvního řádku dáme hráče, jejichž součet startovacích čísel se rovná $N+1$, do posledního řádku hráče, jejichž součet startovacích čísel se rovná N . Do ostatních řádků dáme hráče, jejichž součet startovacích čísel se rovná $R+1$ a $N+R$, kde R je číslo řádku. Do zbylých polí přijdou hráči N a $(N+R)/2$, je-li R sudé, nebo N a $(R+1)/2$, je-li R liché. (Na každém řádku je určitě maximálně jedno zbývající políčko, takže dosud spárované můžete usadit a kdo zbyde, hraje prostě spolu a vzorečky pro poslední dvojici můžete klidně zapomenout.) Opět ale máme pouze páry a musíme určit, kdo začíná, podle již výše uvedeného pravidla o lichosti a sudosti rozdílu startovacích čísel.

Praktická aplikace

- 1) Zkuste na základě uvedených principů vytvořit párovací tabulku pro 10 hráčů.
- 2) Máme 2021 hráčů v turnaji. Určete, ve kterém kole se spolu utkají dvojice 20 a 21, 1 a 202 a kdo bude hrát první, bude-li se hrát systémem každý s každým.

— INZERCE —

www.MensaShop.cz

dvouvrstvá
obličejová
maska
s gumičkami
za uši

- dvouvrstvá obličejová maska s gumičkami za uši
- pratelná a opakovaně použitelná
- univerzální velikost pro dospělé

oblečení | gadgety | poukazy | vizitky | knihy | a další

Nebojte se šifrování aneb Malý průvodce pro začátečníky Morseovka

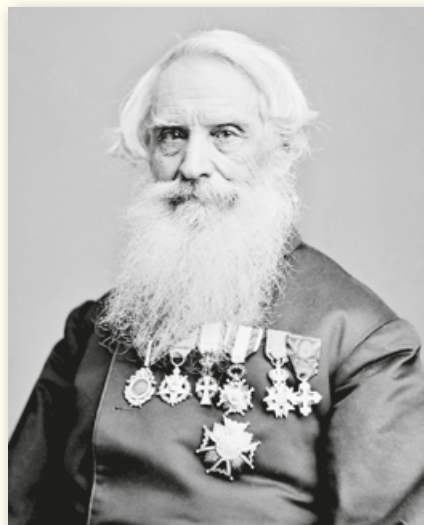
Petra Holubová

Šifry jsou krásné, zábavné a zajímavé, ale ruku na srdce, kolik z vás jelo na první setkání a vyráželo na první bojovku s obavami? Šifry byly velkou děsivou neznámou, papíry ze stanovišť nedávaly smysl, šifrovací tabulka jen umocňovala zmatek a ke všemu se ostatní kolem tvářili, jako že jasně vědí, o co jde. A nejen to, oni to nakonec i vyluštili, přičemž řešení samo bylo stejně záhadné jako původní zadání. Tento malý seriál by měl úplným začátečníkům usnadnit první krůčky a dodat jim trochu té sebedůvěry, že to není zase taková věda.

Když to není morseovka...

Zlaté pravidlo šifrování praví, že pokud to není morseovka, je třeba zkusit morseovku. Čímž se toto pravidlo blíží definici kruhem ve smyslu: auto je auto, máslo je máslo nebo Samuel je Samuel, tedy Samuel Finley Breese Morse.

Zde mi dovolu malou odbočku k autorovi šifry, který se vyučil malířem, stal se malířem a byl malířem až do té doby, než mu J. Q. Adams důrazně vysvětlil, že se jako malíř portrétů nebude mít tak dobře, jak

by se mohl mít coby vynálezce. Morse poslechl, avšak neopustil umění a vynalezl mramorovou brázdíčku, která prý mohla svižně vytesat tři velké sochy. To se do domácnosti skutečně hodí. Bohužel ho u patentního úřadu kdosi předběhl (Jára Cimrman by mohl vyprávět), a tak nezbylo, než se vrhnout na vynalézání telegrafu. Morse tedy zahodil i zbytek štetců a ponechal si jeden na tečky a jeden na čárky. K velké radosti všech milovníků šifer.

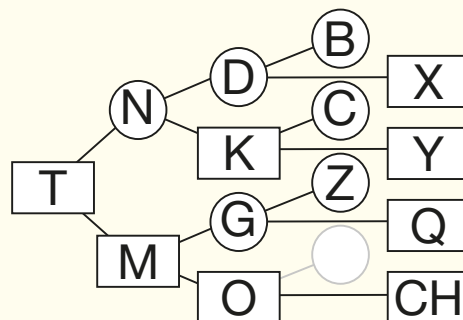
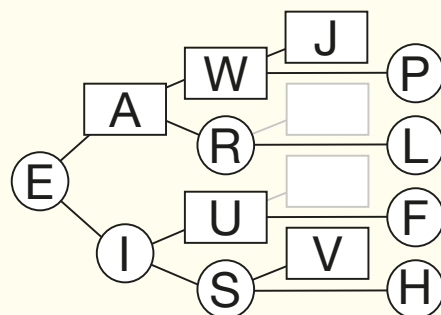
Jak ji poznáme?

Ruku na srdce, kdo z nás se na táboře neučil odříkávat: „akát, blýskavice...“ a co si z toho dnes pamatujeme? Pár podivných slov, na kterých už roste mech a pampelišky. Kdy jste naposledy vedli smysluplnou konverzaci zahrnující cílovníky či hrachovinu? Není čas s tím něco udělat a za bouřky nonšalantně poznamenat jen tak mimochodem něco o blýskavici?

Ovšem zpět k morseovce. Co budete potřebovat? Inu, tečky a čárky v různém poměru a kombinacích. Začnete jednou tečkou pro E nebo jednou čárkou pro T a pak podle obrázku níže postupně přidáváte jedno či druhé, až je slovo kompletní. Pokud se ptáte, proč právě E a T, pak vězte, že jsou to nejčastěji používaná písmena v textech psaných angličtinou. A nejen v nich, písmeno E vítězí svou četností v mnoha jazycích po celém světě, češtinu nevyjímaje.

Jistě si pamatujete, jak jsme se minule bez milosti zbavili české spřežky „ch“. Rozjasněte líce, protože morseovka na ni v české verzi pamatuje, a to hned čtyřmi čárkami. Jejím protějškem je pak „h“, které zapíšeme čtyřmi tečkami.

Čímž možná začíná dostávat obrázek níže svou logiku. A současně dává smysl, proč jsou některá políčka šedá a bez písmenka. Česká abeceda má včetně své spřežky celkem 27 písmen. Do volných políček si své speciality a spřežky dopisují zase jiné jazyky (např. ů zapisované ..-). Hádejte, kam by v obrázku patřilo?

Zdroj: www.napalmne.cz

Při předávání zprávy obvykle písmena něčím oddělíte, aby bylo zřejmé, kde končí jedno a začíná druhé, případně přidáte dvojité oddělení mezi slovy. Už cítíte příležitost ke hraní? Začněte třeba tím, že ve své šifře vynecháte tyto oddělovací znaky a zábava může začít.

V psané podobě máte čárky, tečky a přidáváte mezi písmena lomítko. Při zvukovém nebo světelném vysílání má čárka délku tří teček, pauza mezi písmeny délku jedné čárky a mezi slovy sedmi teček. Pro trénování mohu doporučit aplikaci Nejrychlejší v morseovce. A až ji budete mít v malíku – určitě jste viděli film Přednosta stanice a telegrafujícího Vlastu Buriana. Zkuste si jeho zprávu jen tak cvičně přepsat a vyluštit. Anebo už by to byl čirý morse-masochismus?

Šifrujeme v morseovce

Tak si to shrneme, morseovku obvykle poznáme podle toho, že má délku 1–4 znaky, používá k šifrování obvykle něco, co reprezentuje tečky, a další něco, co reprezentuje čárky, plus navíc nějaký ten oddělovač. Co všechno lze použít?

Čísla, kdy místo tečky píšeme čísla od 0 do 4 a místo čárek čísla 5 až 9.

Slovo Mensa může mít podobu 77 3 82 123 49, což sice vzdáleně připomíná telefonní číslo, ale vás to už nezmate.

Další variantou použití číslic 0–9 je zápis lichých pro tečky a sudých pro čárky. Oba systémy lze samozřejmě použít též obráceně, tedy např. sudé číslice pro tečky a liché pro čárky.

48 7 29577 16 = Mensa

Ani písmena nejsou morseovky zbavená. Použít můžeme pro tečky souhlásky a pro čárky samohlásky (a dle potřeby též obráceně).

Trsy obou at' máš = vlak

Snazší variantou z hlediska přípravy pak je psaní malých a velkých písmen pro rozlišení teček a čárek.

jedE oPět na ČaS = vlak

Grafických variant morseovky je pak nepřeberně, zmiňme alespoň tři základní.

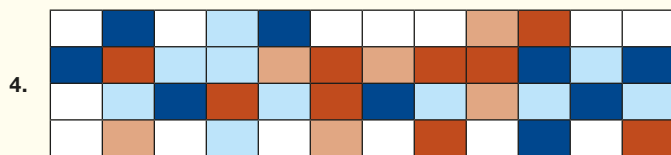
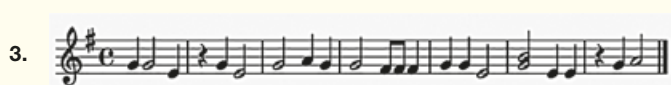
Stromy lze také pojmout jako jednotlivé větvičky, což je prostorově úspornější. Případně je možné využít též uzlíky v kombinaci tři uzlíky nebo očko pro čárky a jednoduchý uzlík pro tečku. Také morse-záznam EKG vypadá velmi efektně, přestože lékařům by v praxi moc radosti neudělal.

Tak a teď jste na morseovku v šifrách připraveni. A pamatujte, profíci pomocná slova nepoužívají, tečky a čárky k nim hovoří přímo. Už slyšíte, jak ševelí?

A ještě pár tréninkových kousků na závěr. Užijte si luštění a bonusově přemýšlejte, která písnička byla původně zapsána v notách, než se dostaly do šifrující ruky.

1. -.---|---|.---|.---|.---|

2. xyyxzxxyxxzyyyzxxzyxyxzyxzxzxzyxyxzxz

Knihy v emoji

Zuzana Kořínková

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Řádková inzerce

Nabízím **korektury a redigování textů** v češtině – seminární a diplomové práce, články, e-booky, prezentace, weby. Pro členy Mensy sleva, ceny dohodou podle rozsahu úprav a množství. Mgr. Lucie Peláková, lucie.pelakova@mensa.cz, www.pelakova.cz.

Poskytuji **služby v oblasti návrhu a vývoje webových aplikací**: technický dozor a podpora vývoje, revize webu, performance testování, analýza a návrh řešení webu, výběr dodavatele, konzultace a odborná školení. Josef Kunhart, konzultant a analytik webových aplikací, 728 151 763, www.kunhart.eu.

Nabízím **fotografické a lektorské služby** – výuka fotografování a počítačových úprav fotografií, zakázkové fotografování (dětí, sport, akce, svatby), skenování a retuš starých fotografií, výuka češtiny pro cizince (přes AJ). Ceny dohodou dle rozsahu služeb, pro členy Mensy sleva. Bc. Lenka Scheuflerová, lenka.scheuflerova@mensa.cz.

Přijďte objevit Vysočinu! Pokud rádi trávíte volný čas v přírodě, Sázavka představuje ideální výchozí místo pro vaše výlety na kole, pěšky i po vodě – a my nabízíme **útulné ubytování** až pro šest lidí. Pro více informací navštivte www.cyklochalu.cz.

Vladimír Kutálek – předseda SIG Peníze, dlouholetý **finanční poradce**, autor na Měsec.cz. Rád Vám poskytnu své služby v oblasti celého finančního architektonického plánu (nejen investic, pojištění, úvěrů, ale i dodávek energie). Nezánamená to pro Vás žádné náklady ani závazky a sami se rozhodnete, zda Vám mohu pomoci. Doporučuji zavolat nebo napsat ihned. Jen tak budu mít volný čas na to, abych Vám pomohl. 533 555 993, vlk.fin@centrum.cz, mensa.click/xx.

GlamCoding Erlebach, s. r. o. Profesionál v oblasti **vývoje webů** od jednoduchých stránek, přes e-shopy až po složité webové aplikace. Vstřícný individuální přístup, podpora 24/7 a kvalita, která vám pomůže nastartovat váš business. Sleva 10 % pro členy Mensy – pro získání slevy stačí do předmětu e-mailu napsat kód MENSA10. Kontakt: info@glamcoding.com, glamcoding.com, 739 112 620.

Byla založena **webová stránka pravopedie.cz**, která má nejen lékařům, ale i všem ostatním zdravotnickým pracovníkům usnadnit orientaci v právu. Webová stránka obsahuje sekci se stručně vysvětlenými základními právními problémy, se kterými se zdravotníci při své praxi setkávají, a dále sekci aktualit, kde jsou mimo jiné uvedeny odpovědi na aktuální právní otázky.

Máte dotaz týkající se zpracování osobních údajů? Řešíte problém týkající se **GDPR**? Nevíte si rady se zákonem o zpracování osobních údajů? Obrátte se na GDPR poradnu. JUDr. Andrej Lobotka, Ph.D., e-mail: andrej.lobotka@gmail.com. Další informace najdete na www.smart-law.cz.

Logická hra **Minesweeper Dreams** pro Android. Kromě klasiky je možné hrát trojúhelníky nebo šestiúhelníky. Hra má různé speciální herní módy a mnoho extra funkcí. Dostupné na Google Play. Užijte si hru. Radomír Odstrčil

Morseovka

Řešení najdete na mensa.click/bystr03

Knihy v emoji

Řešení najdete na mensa.click/bystr04

BYSTRILNA
řešení

Historické okénko

Jiřina Vilková

V březnu uplyne neuvěřitelných 30 let od založení československé Mensy.

Pojďme si připomenout některé články přibližující nám klíčové okamžiky jejího vzniku a dalšího fungování.

Na webu se dočtete o historii Mensy na mensa.click/historie, kde najdete i přehled všech předsedů a medailonek paní Kateřiny Havlíčkové, zakládající členky československé Mensy, zakladatelky Dětské Mensy a spoluzakladatelky mensovního gymnázia.

Rozhovor s ní najdete ve webovém časopise na mensa.click/ed (Hana Kalusová, 2009), stejně jako rozhovory s předsedy Mensy: Hanou Drábkovou (mensa.click/ee, Hana Kalusová, 2008), Janem Fikáčkem (mensa.click/ef, Hana Kalusová, 2008), Václavem Fořtíkem (mensa.click/eg, Hana Kalusová, 2008), Miroslavem Jindříškem (mensa.click/eh, Karel Vandas, 2014), Tomášem Blumensteinem (mensa.click/ei, Hana Kalusová, 2008) a Martinem Sedláčkem (mensa.click/ej, Zuzana Kořínková, 2017).

Dále nám zde Hana Kalusová v roce 2009 přiblížila zakladatele pardubické MS Jaroslava Flejberka (mensa.click/ek) a Nicole Rebeka Snová v roce 2014 spoluzakladatele a bývalého ředitele Mensa gymnázia Tomáše Houšku (mensa.click/el).

Prvními roky Mensy se zabývá Hana Kalusová na mensa.click/em a počátky mensovního časopisu na mensa.click/en. Oba články jsou k dispozici také v květnovém časopise 2007 na str. 32–35 a v dubnovém časopise 2011 na str. 46–49. V následujícím čísle časopisu na str. 48–49 vzpomíná na počátky Mensy Marta Pawlicová v rozhovoru Jarky Kučmášové.

V únorovém časopise 2012 na str. 60–62 jsou v článku Strípy ze starých časopisů uvedeny přehledy dosavadních Valných hromad, celostátních setkání, ale i vývoj členských příspěvků, mensovního webu a časopisu a další informace z historie Mensy.

Všechny staré časopisy si můžete stáhnout z intranetu intranet.mensa.cz a využít dlouhých zimních večerů k jejich pročítání.

Věděli jste, že řádková inzerce pro členy Mensy ČR je zdarma a výhodný reklamní čtvereček jen za 300 Kč?

Informace o dalších možnostech inzerce a kompletní ceník najdete na webu

casopis.mensa.cz

MÍSTNÍ SKUPINY

MS Brno: brno@mensa.cz, brno.mensa.cz
MS České Budějovice: budejovice@mensa.cz, budejovice.mensa.cz
MS Hradec Králové: hradec@mensa.cz, hradec.mensa.cz
MS Karlovy Vary: vary@mensa.cz, vary.mensa.cz
MS Jihlava: jihlava@mensa.cz, jihlava.mensa.cz
MS Liberec: hana.kotinova@mensa.cz
MS Olomouc: olomouc@mensa.cz, olomouc.mensa.cz
MS Ostrava: ostrava@mensa.cz, ostrava.mensa.cz
MS Pardubice: pardubice@mensa.cz, pardubice.mensa.cz
MS Plzeň: plzen@mensa.cz, plzen.mensa.cz
MS Praha: praha@mensa.cz, praha.mensa.cz
MS Prostějov: prostějov@mensa.cz, prostějov.mensa.cz
MS Ústí nad Labem: usti@mensa.cz, usti.mensa.cz
MS Zlín: zlin@mensa.cz, zlin.mensa.cz

ZÁJMOMÉ SKUPINY – SIGY

Bližší informace o jednotlivých zájmových skupinách najdete na mensa.click/sig

SIG 111: Janka Unruhová, janka.unruhova@seznam.cz, sig-111@mensa.cz
SIG Aktivní děti: Milada Pytelová, 602 171 498, milada.pytelova@mensa.cz
SIG Cyklistika: Zdenka Pániková, 737 154 078, zdenka@mensa.cz, sig-cyklistika@mensa.cz
SIG Deskovky Brno: Radim Novák, 774 571 453, radim.novak@mensa.cz, sig-deskovky-brno@mensa.cz
SIG Dobrovolník: Petra Holubová, 608 338 417, petra.holubova@mensa.cz, sig-dobrovolnik@mensa.cz
SIG Dračí doupe: Martin Hladík, martin.hladik@mensa.cz, sig-doupe@mensa.cz
SIG Ekologie: Vladimír Kutálek, 777 993 490, vlk@mensa.cz, mensa.click/fb-ekologie
SIG EMAG: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Geocaching: Pavel Terber, 604 750 324, pavel.terber@mensa.cz
SIG Hiking: Karolína Svobodová, 730 102 340, karolina.svobodova@mensa.cz
SIG Improvizace: Miroslav Charvát, 606 427 893, sig-improvizace@mensa.cz
SIG Jazyky: Vítek Švachouček, 724 848 531, vit.svachoucek@mensa.cz
SIG Jihočeské nadané děti: Marta Frydrychová, marta.frydrychova@mensa.cz
SIG Junior: Vladan Havel, vladan.havel@email.cz
SIG Klub nadaných dětí jižní Čechy: Marta Frydrychová, 777 165 811, marta.frydrychova@mensa.cz
SIG Kluby nadaných dětí jižní Morava: Dana Havlová, 770 177 921, dana.havlova@mensa.cz
SIG Kluby nadaných dětí severní Čechy: Lucie Měchurová, 777 141 975, lucie.mechurova@mensa.cz
SIG Kluby nadaných dětí severní Morava: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Lego: Hana Kotinová, 732 142 964, hana.kotinova@mensa.cz
SIG Lišky: Milada Pytelová, 602 171 498, milada.pytelova@mensa.cz
SIG Literární tvorba: Eliška A. Kubičková, 604 329 451, elize@volny.cz, sig-literarni-tvorba@mensa.cz
SIG Logická olympiáda: Zuzana Poláková, 770 177 926, zuzana.polakova@mensa.cz
SIG Logické hry: Hana Kotinová, 732 142 964, hana.kotinova@mensa.cz
SIG Manager: Stanislav Wolf, 604 623 092, stanislav.wolf@mensa.cz
SIG MEG – Mensa English Group: Jitka Nováková, 774 349 731, jitka.novakova@mensa.cz
SIG Natura: Pavel Terber, 604 750 324, pavel.terber@mensa.cz
SIG Nihongo: Václav Brázdá, vavclav.brazda@mensa.cz
SIG Outdoors: Zdenka Pániková, 737 154 078, zdenka@mensa.cz, sig-outdoors@mensa.cz
SIG Peníze: Vladimír Kutálek, 777 993 490, vlk@mensa.cz, mensa.click/fb-sigpenize
SIG Psychologie a komunikace: Karel Kostka, 603 259 095, cubeca@seznam.cz
SIG Reality Praha: Tomáš Kubeš, 608 299 286, tomas.kubes@mensa.cz, sig-reality-praha@mensa.cz
SIG Rozvoj: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Rozvoj Intranetu: Tomáš Kubeš, 608 299 286, tomas.kubes@mensa.cz
SIG Seberozvíjení: Vladimír Kutálek, 777 993 490, vlk@mensa.cz, mensa.click/fb-seberozvijeni
SIG Senior: Zdenka Pániková, 737 154 078, zdenka@mensa.cz
SIG Spolujízda: Zdeněk Falář, zdenek.falar@mensa.cz, sig-spolujizda@mensa.cz
SIG Škola4: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Technologie: Karel Juřík, 730 681 181, karel.jurik@mensa.cz
SIG Turistika: Iveta Jelínková, 607 832 331, sig-turistika@mensa.cz
SIG Věda: Stanislav Wolf, 604 623 092, stanislav.wolf@mensa.cz
SIG Vinum: Lubomír Jan Muzikář, sig-vinum@mensa.cz
SIG Zahraničí: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Zbraně: Vojtěch Audy, 777 119 715, vojtechaudy@gmail.com
SIG Zpěv: Jiří Keller, jiri.keller@mensa.cz, sig-zpev@mensa.cz
SIG Gurmán: Tomáš Kubeš, 608 299 286, tomas.kubes@mensa.cz
Výtvarný SIG: Eva Erbošová, eva.erbosova@mensa.cz

ADMINISTRATIVA

Korespondenční adresa: Španielova 1111, 163 00 Praha 6

Administrativa (obecná), příjem dokladů, účetnictví:

Jarmila Schubert, kancelar@mensa.cz, 770 177 920

Administrace členské základny:

Zuzana Poláková, 770 177 926, sekretarka@mensa.cz

Administrativa testování:

Dana Havlová, 770 177 921, dana.havlova@mensa.cz

Bankovní spojení: č. ú. 5500450000/4000 (Expobank CZ)

Webmaster: Jiří Šmach, webmaster@mensa.cz

Kancelář Praha:

ČVUT – CIIRC, Jugoslávských partyzánů 1580/3, 160 00 Praha 6,

770 177 926, Zuzana Poláková, Petr Štěpán

RADA MENSY ČR

E-mail: rada@mensa.cz

Předseda, IT, internet:

Martin Sedláček, martin.sedlacek@mensa.cz, 602 392 662

1. místopředseda, členská základna:

Petr Mazal, petr.mazal@mensa.cz, 737 329 360

Místopředseda, aktivity, zahraničí:

Tomáš Blumenstein, tblumen@mensa.cz, 603 726 030

Místopředseda, Mensa gymnázium:

Petr Čavojský, petr.cavojsky@mensa.cz, 724 046 888

Místopředsedkyně, dobrovolníci:

Petra Holubová, petra.holubova@mensa.cz, 608 338 417

Místopředsedkyně, PR:

Hana Kalusová, hana.kalusova@mensa.cz, 770 177 927

Místopředseda, ekonomika a administrativa:

Jiří Rak, jiri.rak@mensa.cz, 722 522 777

Členka Rady, časopis, grafika:

Zuzana Kořínková, zuzana.korinkova@mensa.cz, 776 288 979

Členka Rady, testování IQ, NTC a další vzdělávání:

Lucie Měchurová, lucie.mechurova@mensa.cz

Člen Rady, místní skupiny:

Pavel Terber, pavel.terber@mensa.cz, 604 750 324

Člen Rady, SIGy – zájmové skupiny:

Stanislav Wolf, stanislav.wolf@mensa.cz, 604 623 092

Tajemník aktivit pro mladé:

Vladan Havel, vladan.havel@mensa.cz

Tajemník pro sociální síť:

Michal Blümel, michal.blumel@mensa.cz

Tajemnice pro propagaci:

Jana Unruhová, jana.unruhova@mensa.cz

DALŠÍ AKTIVNÍ ČLENOVÉ

Psycholog: Vladimír Marček, Ph. D., psycholog@mensa.cz

Internetová rada: Tomáš Kubeš (předseda), Martin Sedláček, Petr Mazal, irada@mensa.cz

SIGHT koordinátor: Zuzana Poláková, sight@mensa.cz

Testující IQ: testovani.mensa.cz (kompletní seznam testujících najdete na www.mensa.cz/testovani-iq/seznam-testujících)

REDAKCE ČASOPISU

E-mail: redakce@mensa.cz

MENSA GYMNAZIUM, O.P.S.

Korespondenční adresa:

Španielova 1111, 163 00 Praha 6 – Řepy, 257 328 786

<https://mensagymnazium.cz>, info@mensagymnazium.cz

Ředitelka: Mgr. Magda Kindlová, magda.kindlova@mensagymnazium.cz

KONTROLNÍ KOMISE

E-mail: kk@mensa.cz

Jiří Šmach (předseda), Zdenka Pániková, Hana Vantuchová

VOLEBNÍ KOMISE

E-mail: vk@mensa.cz

Tomáš Hladík, Tomáš Kubeš, Tomáš Nováček, Dita Šamlová, Jiřina Vlková

ČLENOVÉ MENSY ČR

Kontakty na členy Mensy ČR, kteří dali svolení ke zveřejnění údajů, najdete na webu intranet.mensa.cz v části Členové.

MENSA®

